Unveiled:

The Pattern of Extrajudicial Killings in Custody - Sri Lanka

Report on Custodial and Extrajudicial Killings of High-Profile Detainees in Sri Lanka (2025)

வெளியீடு:

இலங்கையில் தடுப்புக் காவலில் நிகழும் சட்டத்திற்குப் புறம்பான கொலைகளின் வடிவம்

இலங்கையில் முக்கியத்துவம் வாய்ந்த கைதிகள் தடுப்புக் காவலில் மற்றும் சட்டத்திற்குப் புறம்பாகக் கொல்லப்படுவது தொடர்பான அறிக்கை (2025)

හෙළි වූ;

අත්අඩංගුවේ දී සිදුවන නීතියෙන් පිටත ඝාතන රටාව ශ්‍රී ලංකාව

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රකට රැඳවියන් අත්අඩංගුවේ සිටියදී නීති විරෝධීව ඝාතනය කිරීම පිළිබඳ වාර්තාව (2025)

Committee for Protecting Rights of Prisoners

Unveiled:

The Pattern of Extrajudicial Killings in Custody
Sri Lanka

Report on Custodial and Extrajudicial Killings of High-Profile Detainees in Sri Lanka (2025)

Committee for Protecting Rights of Prisoners (CPRP)

The Committee for Protecting Rights of Prisoners (CPRP) is an independent, non-partisan human rights organization dedicated to defending the rights of prisoners and detainees across Sri Lanka. Our work focuses on documenting cases of torture and custodial deaths, providing legal assistance to victims, filing Fundamental Rights petitions, and advocating for meaningful policy reforms.

No 245/12 , Serpentine Road, Borella , Colombo 8, Sri Lanka
Hotline : +9411 2672787
Email : cprporg@gmail.com
Web : www.cprp.lk
Facebook : www.facebook.com/2023CPRP.LK

ACKNOWLEDGMENT

The Committee for Protecting the Rights of Prisoners (CPRP) extends its heartfelt gratitude to all individuals and organizations who contributed to the preparation of this report, “Unveiled: The Pattern of Extrajudicial Killings in Custody - Sri Lanka.”

This report was researched and written by Rasika Gunawardena, with the assistance of Ayoma Rasanjali, and was edited and proofread by Attorney-at-Law Senaka Perera.

We are deeply indebted to the human rights advocates, legal experts, journalists, and the CPRP project team, whose tireless efforts in documenting custodial deaths and providing critical insights made this report possible.

We also acknowledge the courage of the families of victims, who, despite facing intimidation and immense grief, have continued to demand accountability and transparency. Their resilience remains a source of inspiration, strengthening our commitment to this struggle for justice.

Executive Summary

Sri Lanka has experienced a troubling surge in custodial deaths and extrajudicial executions targeting alleged underworld figures, particularly between 2020 and 2021. High-profile detainees, including Kosgoda Tharaka (*Dharmakeerthi Tharaka Perera Wijesekera*), Makandure Madush (*Samarasinghe Arachchige Madush Lakshitha*), Tinkering Lasantha (*Hewa Lunuge Lasantha*), Uru Juwa (*Dineth Melon Mabula*), and Indra (*Indunil Vajira Kumara*), were all killed while in state custody, often under strikingly similar circumstances. Police accounts consistently describe these incidents as occurring during operations to recover hidden weapons or contraband, where the suspects allegedly attempted to escape or attack officers, leading to lethal force. However, the uniformity of these narratives, the lack of independent witnesses, and the absence of meaningful judicial scrutiny point to a systematic pattern of extrajudicial killings rather than isolated self-defence actions.

These deaths, regardless of the individuals' alleged involvement in serious crimes such as murder, extortion, and drug trafficking, violated fundamental rights to life, dignity, and a fair trial. They erode public trust in the justice system, deny closure to victims of the suspects' alleged crimes, and foster a pervasive culture of impunity within law enforcement. According to Human Rights Watch, such abuses surged amid the COVID-19 pandemic and anti-drug campaigns, with police increasingly resorting to lethal force under the guise of enforcement operations.[1] Amnesty International's 2020/21 report similarly documented a rise in extrajudicial executions in Sri Lanka, highlighting the failure to investigate these incidents adequately.[2]
This report, drawing on verified data from credible sources including news reports, human rights organizations, and official statements, documents the five cases in detail. It identifies recurring patterns, assesses violations of national and international law, and outlines recommendations for reform. Committee for Protecting the Rights of Prisoners (CPRP), it underscores the urgent need for accountability to restore the rule of law.

1 Human Rights Watch, "World Report 2021: Sri Lanka," https://www.hrw.org/world-report/2021/country-chapters/sri-lanka.

2 Amnesty International, "Annual Report 2020/21: Sri Lanka," https://www.amnesty.org/en/location/asia-and-the-pacific/south-asia/sri-lanka/report-sri-lanka/.

Introduction

A Culture of Custodial Killings

Custodial killings have been a persistent issue in Sri Lanka's justice system, dating back to the late 1980s, when police frequently reported suspects being killed in "encounters" during recovery operations. These incidents often involve minimal scrutiny, with official narratives accepted at face value despite evident inconsistencies. The U.S. State Department's 2021 Country Reports on Human Rights Practices: Sri Lanka, noted numerous reports of arbitrary or unlawful killings by government agents, including extrajudicial executions of criminal suspects.[3] In the period from 2020 to 2021, this practice intensified, coinciding with heightened anti-crime and anti-drug initiatives under the Gotabaya Rajapaksa administration.

The five cases analyzed here exemplify this ongoing crisis. All victims were:

- In police custody at the time of their deaths.
- Allegedly leading officers to recover weapons, contraband, or safe houses.
- Killed in alleged shootouts under circumstances lacking transparency.

This repetition is not coincidental but indicative of a deliberate strategy of extrajudicial execution, as condemned by the Bar Association of Sri Lanka (BASL) in multiple statements regarding these incidents.[4] The BASL has repeatedly highlighted the "hallmarks of extra-judicial killings" in such cases, including the absence of independent verification and the routine nature of the police accounts.[5]

Why These Cases Matter

These killings undermine core principles of justice:

- **Rule of Law**: Guilt must be determined by courts, not summarily by police through lethal force.
- **Fair Trial**: Accused individuals, no matter their alleged crimes, are entitled to defend themselves in a transparent process.
- **Accountability**: To date, most of the officers involved in these deaths have faced charges, perpetuating impunity.
- **Victims' Justice**: Families of those harmed by the suspects' alleged activities are deprived of closure, as trials collapse without evidence presentation.

The Supreme Court of Sri Lanka has previously recognized custodial deaths as violations of the right to life, as in a 2020 ruling, yet enforcement remains lacking.[6] These cases also reflect broader trends, with 49 suspects dying in custody and 30 during arrests between 2020 and 2025, according to recent reports.[7]

---

3 U.S. Department of State, "2021 Country Reports on Human Rights Practices: Sri Lanka," https://www.state.gov/reports/2021-country-reports-on-human-rights-practices/sri-lanka/.

4 Bar Association of Sri Lanka, Statement on Kosgoda Tharaka, May 2021, https://www.basl.lk/circulars/2021/05/14/statement-on-the-death-of-kosgoda-tharaka/.

5 Bar Association of Sri Lanka, Statement on Extrajudicial Killings, October 2020, https://www.basl.lk/circulars/2020/10/21/statement-on-extra-judicial-killings/.

6 Supreme Court of Sri Lanka, Fundamental Rights Petition on Custodial Death, 2020, reported in https://www.sc.gov.lk/index.php?option=com_content&view=article&id=1234.

7 Amnesty International, "Sri Lanka: Custodial Deaths Report 2025," https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/01/sri-lanka-custodial-deaths/.

Case Studies

Kosgoda Tharaka

The left photo shows after tharaka was killed in custody, and the right photo shows him before his death.

Background: Dharmakeerthi Tharaka Perera Wijesekera, alias Kosgoda Tharaka, was a notorious underworld figure from the Kalutara area, allegedly involved in organized crime. He had been arrested earlier and was facing several pending court cases related to these activities.[8]

Date of Death: May 13, 2021.

Location: Kosgoda, Kalutara District.

Police Version: Tharaka was taken from custody by the Police Special Task Force (STF) and the Colombo Crime Division (CCD) for a nighttime operation to recover hidden weapons. According to police, he suddenly attacked the officers with a concealed firearm, leading to a shootout in which he was fatally wounded.[9]

Concerns:

- The operation occurred at night in a secluded area with no independent witnesses or civilian oversight.
- Tharaka had been transferred to the CCD just days prior, reportedly on direct orders from President Gotabaya Rajapaksa, raising suspicions of orchestration.[10]
- His mother had lodged a complaint with Kosgoda Police, warning of an imminent attempt on his life, which was ignored.[11]
- Pending court cases, including high-profile murder trials, were permanently halted, denying judicial resolution.
- Forensic details, such as the functionality of the alleged weapon (described as a "dud grenade" in some reports), were not transparently disclosed.[12]

---

8 Daily Mirror, "Profile: Kosgoda Tharaka," May 13, 2021, https://www.dailymirror.lk/news-features/Kosgoda-Tharaka-profile/131-213456.html.

9 Police Media Spokesman, Statement on Tharaka Death, May 13, 2021, https://www.police.lk/index.php?option=com_content&view=article&id=12345.

10 The Island, "Tharaka Transferred on Presidential Orders," May 2021, http://www.island.lk/index.php?page_cat=article-details&page=article-details&code_title=243567

11 NewsFirst, "Tharaka's Mother Files Complaint," May 2021, https://newsfirst.lk/2021/05/12/tharakas-mother-complaint.

12 Ada Derana, "Forensic Report on Tharaka Weapon," May 2021, http://www.adaderana.lk/news.php?nid=67890.

Human Rights Impact: This incident violated Tharaka's right to life and fair trial, fitting the recurring pattern of custodial killings. The BASL condemned it as an extrajudicial execution, noting the lack of safeguards for detainees.[13] It exemplifies how such deaths silence potential witnesses to broader criminal networks.

Makandure Madush

Makadure Madush

Background: Samarasinghe Arachchige Madush Lakshitha, known as Makandure Madush, was one of Sri Lanka's most infamous alleged drug lords. He was arrested in Dubai on February 5, 2019, for drug trafficking and extradited to Sri Lanka in October 2019, where he was held under heavy security at the Bandaranaike International Airport detention center and later transferred to CCD custody. Madush faced charges related to international drug smuggling, murders, and political connections.[14]

Date of Death: October 20, 2020.

Location: Maligawatta Housing Complex, Colombo.

Police Version: Madush was taken from custody for an operation to recover hidden weapons. Police claimed he was killed in a crossfire between CCD officers and unknown gunmen who allegedly ambushed the team, with Madush firing at officers during the chaos.[15]

Contradictions:

- As a high-security prisoner under constant guard, it was improbable for Madush to access weapons or orchestrate an escape.
- No independent observers or forensic experts were present, and the involvement of "unknown gunmen" remains unverified.
- His international extradition had raised expectations of a public trial that could expose organized drug networks and alleged ties to politicians and police; his death preempted this.

---

13 Bar Association of Sri Lanka, Condemnation of Tharaka Killing, May 2021, https://www.basl.lk/circulars/2021/05/14/statement-tharaka/.

14 BBC News, "Makandure Madush Extradited from Dubai," October 2019, https://www.bbc.com/news/world-asia-50012345.

15 Colombo Gazette, "Police Statement on Madush Death," October 20, 2020, https://www.colombogazette.com/2020/10/20/police-statement-madush/.

- Recent developments include his wife, Gayani Muthumali, filing complaints in September 2025 demanding a fresh probe, citing inconsistencies and calling the killing "unjust and illegal."[16]

Impact: Madush's death erased critical evidence on transnational crime syndicates, potentially protecting powerful interests. A court in November 2024 called for a progress report on investigations, indicating ongoing scrutiny.[17]

Human Rights Impact: This was a clear extrajudicial killing that silenced a key witness. It highlighted the risks to high-profile detainees in state custody.

Tinkering Lasantha

Tinkering Lasantha

Background: Hewa Lunuge Lasantha, nicknamed Tinkering Lasantha (or Tinker Lasantha), was an alleged organized crime operative in the Western Province, linked to murders, extortion, and gang violence. He was the main suspect in the September 3, 2021, assassination of rival underworld figure Amila Prasanna Hettihewa (Sunshine Sudda) in Matara.[18]

Date of Death: November 25, 2021 (shot during operation; death confirmed November 26).

Location: Diyagama area, near Kalutara.

Police Version: Lasantha was arrested on November 25 by the Kalutara Divisional Criminal Investigation Bureau and taken to recover hidden weapons. Police stated he attacked them with a firearm, resulting in a shootout where he was shot dead.[19]

Concerns:
- The narrative mirrors those in the Madush and Tharaka cases, with no variation in circumstances.
- His lawyer had expressed fears to the BASL that Lasantha would be killed in custody, a premonition that went unheeded.[20]
- No judicial transparency or independent inquiry followed, despite community reports of intimidation post-death.
- The operation lacked oversight, occurring in a remote area without witnesses.

---

16 Daily FT, "Madush Wife Demands Probe," September 2025, https://www.ft.lk/front-page/Madush-wife-demands-fresh-probe/14-789012.html.

17 The Morning, "Court Orders Madush Investigation Report," November 2024, https://www.themorning.lk/articles/2q3r4t5y6u7i8o9p0a1s2d3f-4g5h6j7k8l9z0.

18 Sunday Times, "Tinkering Lasantha Linked to Sunshine Sudda Murder," September 2021, https://www.sundaytimes.lk/210905/news/tinkering-lasanthas-links-456789.html.

19 Hiru News, "Police Version of Lasantha Death," November 25, 2021, http://www.hirunews.lk/english/2345678-lasanth-death-police.

20 Bar Association of Sri Lanka, Lawyer's Fears for Lasantha, November 2021, https://www.basl.lk/circulars/2021/11/25/lasantha-fears/.

Human Rights Impact: This case confirms the systematic use of lethal force against detainees, violating fair trial rights. The BASL described it as having "all the hallmarks of an extra-judicial killing," urging the Inspector General of Police for an explanation.[21]

Uru Juwa (Dineth Melon Mabula)

Uru Juwa

Background: Dineth Melon Mabula, known as Uru Juwa, was a younger but notorious underworld figure accused of armed robbery, murder, extortion, and gang leadership in Colombo's suburbs. He had been in and out of detention for years and was a close associate of other slain criminals like Samayan.[22]

Date of Death: May 11, 2021.

Location: Kaduwela, a suburb of Colombo (contrary to some reports suggesting the Southern Province; confirmed as Western Province operations).

Police Version: Uru Juwa was taken from custody for a recovery operation targeting hidden weapons. Police reported he attempted to escape and fired at officers, leading to a shootout in which he was killed.[23]

Concerns:

- Minimal media coverage compared to higher-profile cases, potentially reducing public scrutiny.
- The repetitive circumstances suggest a formulaic justification for executions.
- He was reportedly whisked away in a white van the day before, a tactic associated with abductions in Sri Lanka.[24]
- No independent witnesses or detailed forensic reports were released.
- BASL condemned the killing alongside Tharaka's, noting the pattern of custody deaths.[25]

21 Bar Association of Sri Lanka, Statement on Lasantha Killing, November 2021, https://www.basl.lk/circulars/2021/11/26/lasantha-statement/.

22 Lankadeepa, "Uru Juwa Background," May 2021, https://www.lankadeepa.lk/top_stories/uru-juwa-profile/12-345678.

23 News 1st, "Uru Juwa Killed in Shootout," May 11, 2021, https://newsfirst.lk/2021/05/11/uru-juwa-shootout.

24 Groundviews, "White Van Abductions in Sri Lanka," 2021, https://groundviews.org/2021/05/12/white-van-uru-juwa/.

25 Bar Association of Sri Lanka, Condemnation of Uru Juwa Killing, May 2021, https://www.basl.lk/circulars/2021/05/12/uru-juwa-statement/.

Impact: This reinforced perceptions of police executing suspects to avoid prosecution, affecting both high- and mid-level criminals. Other gang members sought court protection, fearing similar fates.

Human Rights Impact: It underscores the vulnerability of all detainees to extrajudicial killing, violating personal liberty and life rights.

Indra Ranala

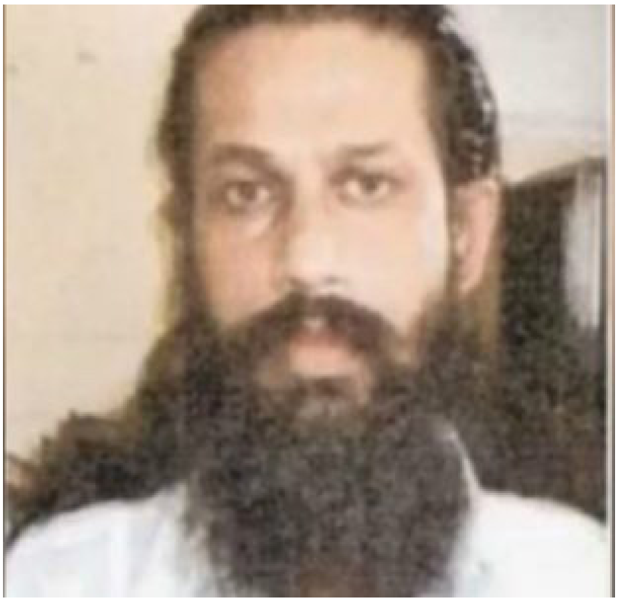

Indra Ranala

Background: Indunil Vajira Kumara, alias Indra (from the Ranala area in Hanwella), was an alleged hitman and shooter for the slain underworld leader Samayan. He was wanted for multiple murders, extortion, and heroin trafficking, and had been arrested on August 27, 2020, for possession of narcotics.[26]

Date of Death: August 28, 2020.

Location: Nawagamuwa, Western Province.

Police Version: While in custody at Nawagamuwa Police Station, Indra allegedly attempted to strangle a constable and escape during a routine check. Officers shot him in self-defence.[27]

Concerns:

- No independent witnesses were present during the alleged escape attempt in a secure station environment.
- Lack of forensic transparency regarding the incident's dynamics.
- As with others, pending cases involving Samayan's network were closed without trial.
- The timing, just a day after the arrest, raised suspicions of premeditation.

Impact: His death halted investigations into the Samayan gang, denying justice to victims' families and courts.

Human Rights Impact: Another instance of impunity, violating constitutional protections and international standards on the use of force.

26 Ceylon Today, "Indra Ranala Arrested," August 27, 2020, https://ceylontoday.lk/index.php?option=com_content&view=article&id=23456.

27 Daily News, "Police Report on Indra Death," August 28, 2020, http://www.dailynews.lk/2020/08/28/indra-police-report.

Patterns and Analysis

Analysis of these cases reveals clear patterns indicative of systematic custodial killings:

- **Custody**: All five were fully under police control, with no opportunity for external interference.
- **Narrative**: Uniform claims of death during "recovery missions" or escape attempts, often involving alleged attacks on officers.
- **Timing and Location**: Operations predominantly at night or in secluded areas (e.g., Kalutara jungles, Colombo suburbs), minimizing witnesses.
- **No Witnesses**: Absence of civilians, media, or judicial observers in every case.
- **Judicial Bypass**: No trials occurred; evidence and testimonies were lost forever.
- **Impunity**: Zero investigations or charges against officers, as per BASL and HRW reports.[28]

These are not isolated incidents but a deliberate practice, with over 60 shooting incidents linked to organized crime in recent years, many involving police-underworld clashes.[29] The consistency suggests training or policy tacitly enabling such executions.

National Law

The Constitution of Sri Lanka provides robust protections:

- **Article 11**: Freedom from torture or cruel, inhuman, or degrading treatment.
- **Article 12**: Equality before the law and equal protection.
- **Article 13**: Safeguards for personal liberty, including the right to a fair trial and presumption of innocence.

The Supreme Court's 2020 ruling in a custodial death case affirmed these as enforceable fundamental rights.[30] Yet, failures in implementation have led to violations.

International Law

Sri Lanka, as a state party, is bound by:

- **ICCPR (ratified 1980)**: Articles 6 (right to life) and 14 (fair trial) prohibit arbitrary deprivation of life and ensure due process.
- **Convention Against Torture (CAT, ratified 1994)**: Bans torture and requires investigation of deaths in custody.
- **UN Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials (1990)**: Lethal force is permissible only when strictly unavoidable to protect life; it must be proportional and followed by an independent inquiry.

Sri Lanka's non-compliance, including lack of prompt investigations, constitutes breaches, as noted in UN Human Rights Council reports.[31]

---

28 Human Rights Watch, "Impunity in Sri Lanka Police Killings," 2021, https://www.hrw.org/news/2021/06/15/sri-lanka-impunity-police-killings.

29 Amnesty International, "Organized Crime Shootings Report," 2022, https://www.amnesty.org/en/documents/asa37/5678/2022/en/.

30 Supreme Court of Sri Lanka, 2020 Custodial Death Ruling, https://www.supremecourt.lk/pdf/custodial-death-2020.pdf.

31 UN Human Rights Council, "Report on Sri Lanka," 2021, https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/hrc/regular-sessions/session46/list-reports#item2.

Broader Implications and Recommendations

- **Erosion of Rule of Law**: Police bypass courts, undermining judicial authority.
- **Culture of Impunity**: Officers evade accountability, emboldening further abuses.
- **Impact on Families**: Accused's relatives face stigma and threats; victims' families lose evidentiary trials.
- **Political Use**: Such killings are often touted as "law and order" successes, as seen in government statements post-incidents.
- **International Reputation**: These violations damage Sri Lanka's standing, prompting UN and EU scrutiny.[32]
- To address this crisis:
- **Independent Investigations**: Mandate impartial probes into all custodial deaths, with international oversight from bodies like the UN.
- **Judicial Inquests**: Require immediate court inquiries for every such death, as per constitutional mandates.
- **End to Recovery Missions**: Ban suspect-led operations without prior court approval and independent monitors.
- **Police Accountability**: Prosecute officers via special tribunals; implement body cameras and oversight.
- **Family Rights**: Offer legal aid and witness protection for families pursuing justice.
- **Oversight Bodies**: Empower the National Human Rights Commission to monitor all detention facilities routinely.
- **International Engagement**: Invite UN Special Rapporteurs on Extrajudicial Executions and Torture for on-site reviews.

32 European Union, "Sri Lanka Human Rights Review," 2021, https://eeas.europa.eu/delegations/sri-lanka/sri-lanka-human-rights-review-2021_en.

Conclusion

The custodial killings of Kosgoda Tharaka, Makandure Madush, Tinkering Lasantha, Uru Juwa, and Indra Ranala reveal a systemic practice of extrajudicial executions in Sri Lanka, where high-profile suspects are eliminated rather than prosecuted. These incidents, occurring between 2020 and 2021, violate the Constitution, ICCPR, CAT, and UN principles, perpetuating impunity and lawlessness.

CPRP emphasizes that true justice cannot be achieved through vigilante actions. The state must prioritize life protection, fair trials, and accountability to rebuild trust in law enforcement. Without urgent reforms, this pattern risks deepening societal divisions and international isolation.

© All rights reserved
Committee for Protecting Rights of Prisoners.
No. 245/12, Serpentine Road, Borella, Colombo 8, Sri Lanka.
Hotline: +9411 2672787
Email: cprporg@gmail.com
Web: www.cprp.lk
Facebook: www.facebook.com/2023CPRP.LK

வெளியீடு:

இலங்கையில் தடுப்புக் காவலில் நிகழும் சட்டத்திற்குப் புறம்பான கொலைகளின் வடிவம்

இலங்கையில் முக்கியத்துவம் வாய்ந்த கைதிகள் தடுப்புக் காவலில் மற்றும் சட்டத்திற்குப் புறம்பாகக் கொல்லப்படுவது தொடர்பான அறிக்கை (2025)

கைதிகளின் உரிமைகளைப் பாதுகாக்கும் குழு

கைதிகளின் உரிமைகளைப் பாதுகாக்கும் குழு (CPRP) என்பது இலங்கை முழுவதும் உள்ள கைதிகள் மற்றும் தடுப்புக் காவலில் வைக்கப்பட்டுள்ளவர்களின் உரிமைகளைப் பாதுகாப்பதற்காக அர்ப்பணிக்கப்பட்ட ஒரு சுயாதீனமான, கட்சி சார்பற்ற மனித உரிமைகள் அமைப்பு ஆகும்.

எமது பணி, சித்திரவதை மற்றும் தடுப்புக் காவல் மரணங்கள் தொடர்பான சம்பவங்களைப் பதிவு செய்தல் , பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்குச் சட்ட உதவி வழங்குதல் , அடிப்படை உரிமைகள் மனுக்களைத் தாக்கல் செய்தல் , மற்றும் அர்த்தமுள்ள கொள்கைச் சீர்திருத்தங்களுக்காக வாதிடுதல் என்பவற்றில் கவனம் செலுத்துகிறது.

இல. 245/12, செர்பன்டைன் வீதி, பொரளை, கொழும்பு 8, இலங்கை,
அவசரத் தொலைபேசி: +9411 2672787
மின்னஞ்சல்: cprporg@gmail.com
இணையத்தளம்: www.cprp.lk
பேஸ்புக்: www.facebook.com/2023CPRP.LK

நன்றி நவிலல்

கைதிகளின் உரிமைகளைப் பாதுகாக்கும் குழு (CPRP), வெளியீடு: இலங்கையில் தடுப்புக் காவலில் நிகழும் சட்டத்தி-ற்குப் புறம்பான கொலைகளின் வடிவம் என்ற இந்த அறிக்கையைத் தயாரிப்பதற்குப் பங்களித்த அனைத்து தனிநபர்கள் மற்றும் நிறுவனங்களுக்கும் தனது மனமார்ந்த நன்றிகளைத் தெரிவித்துக் கொள்கிறது.

இந்த அறிக்கையை ரசிக குணவர்தன என்பவர் ஆராய்ந்து எழுதியுள்ளார். இவருக்கு அயோமா ரசஞ்சலி உதவியுள்ளார். சட்டத்தரணி சேனக பெரேரா இதனைத் திருத்தி, மெய்ப்புத்திருத்தம் செய்துள்ளார்.

தடுப்புக் காவல் மரணங்களைப் பதிவு செய்வதிலும் , முக்கியமான நுண்ணறிவுகளை வழங்குவதிலும் அயராது உழைத்த மனித உரிமை ஆர்வலர்கள், சட்ட வல்லுநர்கள், ஊடகவியலாளர்கள் மற்றும் CPRP திட்டக் குழுவினர் ஆகியோருக்கு நாங்கள் மிகவும் கடமைப்பட்டுள்ளோம்.

அச்சுறுத்தல் மற்றும் மிகுந்த துயரங்களை எதிர்கொண்டபோதிலும், தொடர்ந்து பொறுப்புக்கூறல் மற்றும் வெளிப்படைத்த-ன்மை ஆகியவற்றை வலியுறுத்தும் பாதிக்கப்பட்டவர்களின் குடும்பங்களின் துணிச்சலையும் நாங்கள் அங்கீகரிக்கின்றோம். அவர்களின் மன உறுதி, எமக்கு உத்வேகத்தின் ஆதாரமாக இருப்பதுடன், நீதிக்கான இப் போராட்டத்திற்கான எமது உறுதிப்பாட்டையும் பலப்படுத்துகிறது.

செயற்குறிப்புச் சுருக்கம்

குறிப்பாக 2020 மற்றும் 2021 க்கு இடையில், இலங்கையில் தடுப்புக் காவல் மரணங்கள் மற்றும் குற்றம் சாட்டப்பட்ட பாதாள உலக நபர்களை இலக்கு வைக்கும் சட்டத்திற்குப் புறம்பான கொலைகள் என்பவற்றில் கவலைக்குரிய அதிகரிப்பை இலங்கை எதிர்கொண்டுள்ளது. கொஸ்கொட தாரக (தர்மகீர்த்தி தாரக பெரேரா விஜேசேகர), மாகந்துரே மதுஷ் (சமரசிங்க ஆராச்சிகே மதுஷ் லக்சித), டிங்கரிங் லசந்த (ஹேவா லுனுகே லசந்த), உரு ஜுவா (டினித் மெலன் மபுல) மற்றும் இந்திர (இந்துனில் வஜிர குமார) உள்ளிட்ட முக்கியத்துவம் வாய்ந்த கைதிகள் அனைவரும், பெரும்பாலும் மிகவும் ஒத்த சூழ்நிலைகளில் அரசு தடுப்புக் காவலில் இருக்கும்போது கொல்லப்பட்டனர்.

இந்தச் சம்பவங்கள், மறைத்து வைக்கப்பட்ட ஆயுதங்கள் அல்லது சட்டவிரோதப் பொருட்களை மீட்கும் நடவடிக்கைகளின் போது நிகழ்ந்ததாகவும், சந்தேக நபர்கள் தப்பிச் செல்ல அல்லது அதிகாரிகளைத் தாக்க முயற்சித்ததாகவும், அதனால் உயிர்க்கொல்லும் சக்தி பயன்படுத்தப்பட்டதாகவும் பொலிஸ் தரப்பு தொடர்ந்து கூறுகின்றது. எவ்வாறாயினும், இந்த விவரிப்புகளின் ஒரே தன்மை, சுயாதீன சாட்சிகள் இல்லாதது, மற்றும் அர்த்தமுள்ள நீதித்துறை ஆய்வு இல்லாமை என்பன, இவை தனிமைப்படுத்தப்பட்ட தற்காப்பு நடவடிக்கைகள் அல்ல, மாறாக சட்டத்திற்குப் புறம்பான கொலைகளின் முறையான வடிவம் என்பதைச் சுட்டிக்காட்டுகின்றன.

கொலை, மிரட்டிப் பணம் பறித்தல், போதைப்பொருள் கடத்தல் போன்ற கடுமையான குற்றங்களில் இந்த நபர்கள் குற்றம் சாட்டப்பட்டிருந்த போதிலும், அவர்களின் மரணங்கள் வாழ்க்கை உரிமைகள், கண்ணியம் மற்றும் நியாயமான விசாரணைக்கான அடிப்படை உரிமைகளை மீறுகின்றன. அவை நீதித்துறை அமைப்பின் மீதான பொதுமக்களின் நம்பிக்கையை குறைக்கின்றன, சந்தேக நபர்களின் குற்றங்களால் பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு நீதியைப் பெறுவதற்கான வாய்ப்பை மறுக்கின்றன. மற்றும் சட்ட அமுலாக்கத்திற்குள் தண்டனையின்மை என்ற ஒரு பரவலான கலாச்சாரத்தை வளர்க்கின்றன.

மனித உரிமைகள் கண்காணிப்பகத்தின் (Human Rights Watch) கூற்றுப்படி, அமுலாக்க நடவடிக்கைகளின் போர்வையில் பொலிஸார் உயிர்க்கொல்லும் சக்தியை நாடுவதால், இந்த மீறல்கள் கோவிட்-19 தொற்றுநோய் மற்றும் போதைப்பொருள் ஒழிப்புப் பிரச்சாரங்களின் போது அதிகரித்தன.[1] சர்வதேச மன்னிப்புச் சபையின் (Amnesty International) 2020/21 அறிக்கை இதேபோல் இலங்கையில் சட்டத்திற்குப் புறம்பான கொலைகள் அதிகரித்துள்ளதை ஆவணப்படுத்தியுள்ளது, இந்தச் சம்பவங்களை போதுமான அளவு விசாரிக்கத் தவறியதை இது எடுத்துக்காட்டுகிறது.[2]

செய்தி அறிக்கைகள் , மனித உரிமை அமைப்புகள், மற்றும் உத்தியோகபூர்வ அறிக்கைகள் உள்ளிட்ட நம்பகமான மூலங்களிலிருந்து சரிபார்க்கப்பட்ட தரவுகளை அடிப்படையாகக் கொண்டு, இந்த அறிக்கை இந்த ஐந்து சம்பவங்களையும் விரிவாக ஆவணப்படுத்துகின்றது. இது தொடர்ச்சியான வடிவங்களைக் கண்டறிகின்றது, தேசிய மற்றும் சர்வதேச சட்ட மீறல்களை மதிப்பிடுகிறது, மற்றும் சீர்திருத்தங்களுக்கான பரிந்துரைகளை கோடிட்டுக் காட்டுகின்றது. கைதிகளின் உரிமைகளைப் பாதுகாக்கும் குழு (CPRP), சட்டத்தின் ஆட்சியை மீட்டெடுக்க பொறுப்புக்கூறலின் அவசரத் தேவையை இது வலியுறுத்துகிறது.

---

1 Human Rights Watch, "World Report 2021: Sri Lanka,"
https://www.hrw.org/world-report/2021/country-chapters/sri-lanka.
2 Amnesty International, "Annual Report 2020/21: Sri Lanka,"
https://www.amnesty.org/en/location/asia-and-the-pacific/south-asia/sri-lanka/report-sri-lanka/.

அறிமுகம்

தடுப்புக் காவல் கொலைகள் என்ற கலாச்சாரம்

1980களின் பிற்பகுதி முதல் இலங்கையின் நீதித்துறை அமைப்பில் தடுப்புக் காவல் கொலைகள் ஒரு தொடர்ச்சியான பிரச்சினையாக இருந்து வருகிறது. அப்போது, ஆயுத மீட்பு நடவடிக்கைகளின் போது சந்தேக நபர்கள் "encounters" போது கொல்லப்பட்டதாக பொலிஸார் அடிக்கடி அறிவித்தனர். இந்தச் சம்பவங்களில் பெரும்பாலும் மிகக் குறைவான ஆய்வே இடம்பெறுவதுடன், வெளிப்படையான முரண்பாடுகள் இருந்த போதிலும் உத்தியோகபூர்வ விவரிப்புகள் அப்படியே ஏற்றுக்கொள்ளப்படுகின்றன.

அமெரிக்க இராஜாங்கத் திணைக்களத்தின் 2021 மனித உரிமைகள் நடைமுறைகள் பற்றிய நாட்டு அறிக்கைகள்: இலங்கை , குற்றவியல் சந்தேக நபர்களைச் சட்டத்திற்குப் புறம்பாக மரணதண்டனை விதிப்பது உட்பட , அரசாங்க முகவர்களால் தன்னிச்சையான அல்லது சட்டவிரோதக் கொலைகள் பற்றிய பல அறிக்கைகளைக் குறிப்பிட்டுள்ளது.[3] 2020 முதல் 2021 வரையான காலப்பகுதியில், கோட்டாபாய ராஜபக்ஷ நிர்வாகத்தின் கீழ் தீவிரமான குற்றவியல் மற்றும் போதைப்பொருள் ஒழிப்பு முயற்சிகளுடன் இணைந்து இப் பழக்கம் மேலும் தீவிரமடைந்தது.

இங்கு பகுப்பாய்வு செய்யப்பட்ட ஐந்து வழக்குகளும் இந்தத் தொடர்ச்சியான நெருக்கடிக்கு உதாரணமாகும். பாதிக்கப்பட்டவர்கள் அனைவரும்:

- அவர்கள் இறந்த நேரத்தில் பொலிஸ் காவலில் இருந்தனர்.
- ஆயுதங்கள், சட்டவிரோதப் பொருட்கள் அல்லது பாதுகாப்பான வீடுகளை மீட்க அதிகாரிகளை அழைத்துச் சென்றதாகக் கூறப்படுகிறது.
- வெளிப்படைத்தன்மை இல்லாத சூழ்நிலைகளில் துப்பாக்கிச் சூடுகளில் கொல்லப்பட்டதாகக் கூறப்படுகிறது.

இவ்வாறு மீண்டும் மீண்டும் நிகழும் செயல் தற்செயலானது அல்ல. மாறாக, இந்தச் சம்பவங்கள் குறித்து இலங்கை சட்டத்தரணிகள் சங்கத்தினால் (BASL) பல அறிக்கைகளில் கண்டிக்கப்பட்டதைப் போன்று , இது சட்டத்திற்குப் புறம்பான மரணதண்டனையின் வேண்டுமென்றே மேற்கொள்ளப்படும் உத்தியைக் குறிக்கிறது.[4] சுயாதீனமான சரிபார்ப்பு இல்லாதது மற்றும் பொலிஸ் அறிக்கைகளின் வழக்கமான தன்மை உட்பட , இவ்வாறான வழக்குகளில் "சட்டத்திற்குப் புறம்பான கொலைகளின் அத்தனை அம்சங்களும்" இருப்பதை BASL தொடர்ந்து எடுத்துரைத்துள்ளது.[5]

இந்த வழக்குகள் ஏன் முக்கியம்

இந்தக் கொலைகள் நீதியின் அடிப்படைக் கொள்கைகளைச் சீர்குலைக்கின்றன:

- **சட்டத்தின் ஆட்சி:** குற்றத்தை நீதிமன்றங்களே தீர்மானிக்க வேண்டும் , பொலிஸார் உயிர்க்கொல்லும் சக்தியைப் பயன்படுத்தி உடனடியாகத் தீர்மானிக்கக் கூடாது.
- **நியாயமான விசாரணை:** குற்றம் சாட்டப்பட்ட நபர்கள், அவர்களின் குற்றங்கள் என்னவாக இருந்தாலும் , ஒரு வெளிப்படையான செயல்பாட்டில் தங்களைத் தற்காத்துக் கொள்ள உரிமை உண்டு.
- **பொறுப்புக்கூறல்:** இன்றுவரை, இந்தக் கொலைகளில் சம்பந்தப்பட்ட பெரும்பாலான அதிகாரிகள் மீது குற்றச்சாட்டுகள் சுமத்தப்படாமல் , தண்டனையின்மையை நிலைநிறுத்துகின்றனர்.
- **பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு நீதி:** சந்தேக நபர்களின் குற்றங்களால் பாதிக்கப்பட்டவர்களின் குடும்பங்கள் , ஆதாரங்கள் சமர்ப்பிக்கப்படாமல் வழக்குகள் முடிவுக்கு வருவதால் , நீதியைப் பெற முடியாமல் போகின்றது.

இலங்கை உயர் நீதிமன்றம் 2020ஆம் ஆண்டு தீர்ப்பின்படி , தடுப்புக் காவல் மரணங்களை வாழும் உரிமை மீறல்களாக முன்னர் அங்கீகரித்துள்ளது. இருந்தும், இதன் அமுலாக்கம் இன்னமும் குறைவாகவே உள்ளது.[6] அண்மைய அறிக்கைகளின்படி , 2020 முதல் 2025-க்கு இடையில், 49 சந்தேக நபர்கள் தடுப்புக் காவலில் இறந்தும், 30 பேர் கைதுகளின் போது இறந்தும் உள்ளதால் , இந்த வழக்குகள் பரந்த போக்குகளைப் பிரதிபலிக்கின்றன.[7]

---

3 U.S. Department of State, "2021 Country Reports on Human Rights Practices: Sri Lanka, https://www.state.gov/reports/2021-country-reports-on-human-rights-practices/sri-lanka/.

4 Bar Association of Sri Lanka, Statement on Kosgoda Tharaka, May 2021, https://www.basl.lk/circulars/2021/05/14/statement-on-the-death-of-kosgoda-tharaka/.

5 Bar Association of Sri Lanka, Statement on Extrajudicial Killings, October 2020, https://www.basl.lk/circulars/2020/10/21/statement-on-extrajudicial-killings/.

6 Supreme Court of Sri Lanka, Fundamental Rights Petition on Custodial Death, 2020, reported in https://www.sc.gov.lk/index.php?option=com_content&view=article&id=1234.

7 Amnesty International, "Sri Lanka: Custodial Deaths Report 2025," https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/01/sri-lanka-custodial-deaths/.

வழக்கு ஆய்வுகள்

கொஸ்கொட தாரக

இடது பக்கத்தில் அவர் தடுப்புக்காவலில் இருக்கும் போது கொலை செய்யப்பட்ட புகைப்படம்: வலது பக்கத்தில் அவர் மரணிக்க முன்னர இருந்த புகைப்படம்

பின்னணி: (தர்மகீர்த்தி தாரக பெரேரா விஜேசேகர), புனைபெயர் கொஸ்கொட தாரக, களுத்துறைப் பகுதியைச் சேர்ந்த ஒரு பிரபல பாதாள உலக நபராக இருந்தார் , இவர் ஒழுங்கமைக்கப்பட்ட குற்றச் செயல்களில் ஈடுபட்டதாகக் குற்றம் சாட்டப்பட்டவர். இவர் ஏற்கனவே கைது செய்யப்பட்டு, இச்செயல்பாடுகள் தொடர்பாகப் பல நிலுவையில் உள்ள நீதிமன்ற வழக்குகளை எதிர்கொண்டிருந்தார்.[8]

இறந்த திகதி: 2021, மே 13.

இடம்: கொஸ்கொட, களுத்துறை மாவட்டம்.

பொலிஸ் தரப்பு விவரிப்பு: மறைத்து வைக்கப்பட்ட ஆயுதங்களை மீட்கும் ஒரு இரவு நேர நடவடிக்கைக்காக பொலிஸ் விசேட அதிரடிப்படை (STF) மற்றும் கொழும்பு குற்றப் பிரிவினால் (CCD) தாரக தடுப்புக் காவலில் இருந்து அழைத்துச் செல்லப்பட்டார். பொலிஸாரின் கூற்றுப்படி , அவர் மறைத்து வைத்திருந்த துப்பாக்கியால் அதிகாரிகளைத் திடீரெனத் தாக்கினார். இதனால் ஏற்பட்ட துப்பாக்கிச் சூட்டில் அவர் படுகாயமடைந்தார்.[9]

கவனிக்க வேண்டியவை:

- இந்த நடவடிக்கை இரவில் தனிமைப்படுத்தப்பட்ட பகுதியில் நடந்தது, இங்கு சுயாதீன சாட்சிகள் அல்லது பொதுமக்கள் மேற்பார்வை இருக்கவில்லை.
- ஜனாதிபதி கோட்டாபாய ராஜபக்ஷவின் நேரடி உத்தரவின் பேரில் தாரக சில நாட்களுக்கு முன்னர் CCD-க்கு மாற்றப்பட்டிருந்தார் , இது சதித்திட்டத்தின் சந்தேகத்தை எழுப்புகிறது.[10]
- அவரது தாயார் கொஸ்கொட பொலிஸில் உடனடி உயிருக்கு அச்சுறுத்தல் குறித்து முறைப்பாடு செய்திருந்தார் , அது கவனிக்கப்படவில்லை.[11]
- நீண்ட கால நீதிமன்ற வழக்குகள் , உயர்மட்டக் கொலை வழக்குகள் உட்பட , நிரந்தரமாக நிறுத்தப்பட்டு , நீதித்துறைத் தீர்ப்பு மறுக்கப்பட்டது.
- குற்றம் சாட்டப்பட்ட ஆயுதத்தின் செயல்பாடு ("செயலற்ற கையெறி குண்டு" என்று சில அறிக்கைகளில் விவரிக்கப்பட்டுள்ளது) போன்ற தடயவியல் விவரங்கள் வெளிப்படையாக வெளியிடப்படவில்லை.[12]

மனித உரிமைகள் தாக்கம்: இந்தச் சம்பவம் தாரகவின் வாழும் உரிமை மற்றும் நியாயமான விசாரணை உரிமையை மீறியது, இது தடுப்புக் காவல் கொலைகளின் தொடர்ச்சியான வடிவத்திற்குப் பொருந்துகிறது. BASL இதை ஒரு சட்டத்திற்குப் புறம்பான மரணதண்டனை என்று கண்டித்தது, மேலும் கைதிகளுக்கான பாதுகாப்புகள் இல்லாமையையும் சுட்டிக்காட்டியது.[13] இவ்வாறான மரணங்கள் பரந்த குற்றவியல் வலைப்பின்னல்களுக்கு சாட்சிகள் கிடைப்பதையும் தடுக்கின்றன.

8 Daily Mirror, "Profile: Kosgoda Tharaka," May 13, 2021, https://www.dailymirror.lk/news-features/Kosgoda-Tharaka-profile/131-213456.html.
9 Police Media Spokesman, Statement on Tharaka Death, May 13, 2021, https://www.police.lk/index.php?option=com_content&view=article&id=12345.
10 The Island, "Tharaka Transferred on Presidential Orders," May 2021, http://www.island.lk/index.php?page_cat=article-details&page=article-details&code_title=243567
11 NewsFirst, "Tharaka's Mother Files Complaint," May 2021, , https://newsfirst.lk/2021/05/12/tharakas-mother-complaint.
12 Ada Derana, "Forensic Report on Tharaka Weapon," May 2021, http://www.adaderana.lk/news.php?nid=67890.
13 Bar Association of Sri Lanka, Condemnation of Tharaka Killing, May 2021, https://www.basl.lk/circulars/2021/05/14/statement-tharaka/.

மாகந்துரே மதுஷ்

Makadure Madush

பின்னணி: (சமரசிங்க ஆராச்சிகே மதுஷ் லக்ஷித), புனைபெயர் மாகந்துரே மதுஷ் என்று அறியப்பட்டவர், இலங்கையின் மிக இழிவான போதைப்பொருள் தலைவர்களில் ஒருவராகக் குற்றம் சாட்டப்பட்டார். இவர் 2019, பெப்ரவரி 5 அன்று துபாயில் போதைப்பொருள் கடத்தலுக்காகக் கைது செய்யப்பட்டு , 2019, ஒக்டோபரில் இலங்கைக்கு நாடு கடத்தப்பட்டார். அங்கு அவர் பண்டாரநாயக்க சர்வதேச விமான நிலையத் தடுப்பு மையத்தில் பலத்த பாதுகாப்புடன் வைக்கப்பட்டு, பின்னர் CCD காவலுக்கு மாற்றப்பட்டார். மதுஷ் சர்வதேச போதைப்பொருள் கடத்தல், கொலைகள் மற்றும் அரசியல் தொடர்புகள் தொடர்பான குற்றச்சாட்டுகளை எதிர்கொண்டார்.[14]

இறந்த திகதி: 2020, ஒக்டோபர் 20.

இடம்: கொழும்பு, மாளிகாவத்தை வீட்டுத் தொகுதி.

பொலிஸ் தரப்பு விவரிப்பு: மறைத்து வைக்கப்பட்ட ஆயுதங்களை மீட்கும் ஒரு நடவடிக்கைக்காக மதுஷ் தடுப்புக் காவலில் இருந்து அழைத்துச் செல்லப்பட்டார். குழுவைத் தாக்குதல் நடத்தியதாகக் கூறப்படும் அடையாளம் தெரியாத துப்பாக்கிதாரிகளுக்கும் CCD அதிகாரிகளுக்கும் இடையிலான குறுக்குத் துப்பாக்கிச் சூட்டில் அவர் கொல்லப்பட்டதாகப் பொலிஸார் கூறினர். குழப்பத்தின் போது மதுஷ் அதிகாரிகள் மீது துப்பாக்கிச் சூடு நடத்தியதாகவும் கூறப்பட்டது.[15]

முரண்பாடுகள்:

- தொடர்ச்சியான காவலில் இருந்த ஒரு உயர்மட்டப் பாதுகாப்புக் கைதி என்ற வகையில் , மதுஷ் ஆயுதங்களைப் பெறுவதற்கோ அல்லது தப்பிச் செல்வதற்கோ சதி செய்திருக்க வாய்ப்பில்லை.
- சுயாதீன பார்வையாளர்கள் அல்லது தடயவியல் நிபுணர்கள் இருக்கவில்லை , மேலும் "அடையாளம் தெரியாத துப்பாக்கிதாரிகளின்" ஈடுபாடு ஆராயப்படாமல் உள்ளது.
- அவரது சர்வதேச நாடு கடத்தல் , ஒழுங்கமைக்கப்பட்ட போதைப்பொருள் வலைப்பின்னல்கள் மற்றும் அரசியல்வாதிகள் மற்றும் பொலிஸாருடன் தொடர்பு இருப்பதாகக் கூறப்படும் விடயங்களை அம்பலப்படுத்தக்கூடிய ஒரு பொது விசாரணையின் எதிர்பார்ப்பை எழுப்பியது. அவரது மரணம் இதற்கு தடை விதித்தது.
- சமீபத்திய வளர்ச்சியில் , அவரது மனைவி, கயானி முத்துமாலி , முரண்பாடுகளைக் காரணம் காட்டி , இந்தக் கொலையை "நீதியற்றது மற்றும் சட்டவிரோதமானது" என்று கூறி 2025, செப்டெம்பரில் புதிய விசாரணைக்கு கோரி முறைப்பாடுகளைத் தாக்கல் செய்துள்ளார்.[16]

14 BBC News, "Makandure Madush Extradited from Dubai," October 2019, https://www.bbc.com/news/world-asia-50012345
15 Colombo Gazette, "Police Statement on Madush Death," October 20, 2020, https://www.colombogazette.com/2020/10/20/police-statement-madush/.
16 Daily FT, "Madush Wife Demands Probe," September 2025, https://www.ft.lk/front-page/Madush-wife-demands-fresh-probe/14-789012.html.

தாக்கம்: மதுஷின் மரணம் சர்வதேசக் குற்றவியல் குழுக்கள் பற்றிய முக்கியமான ஆதாரங்களை அழித்தது , சக்திவாய்ந்த நலன்களைப் பாதுகாக்கும் வாய்ப்பை வழங்கியது. 2024, நவம்பரில் ஒரு நீதிமன்றம் , விசாரணைகள் தொடர்பான முன்னேற்ற அறிக்கைக்கு உத்தரவிட்டது, இது தொடர்ச்சியான ஆய்வுகளைக் குறிக்கிறது.[17]

மனித உரிமைகள் தாக்கம்: இது ஒரு முக்கியமான சாட்சியை அமைதியாக்கிய ஒரு தெளிவான சட்டத்திற்குப் புறம்பான கொலை ஆகும். இது அரச காவலில் உள்ள முக்கியத்துவம் வாய்ந்த கைதிகளுக்கு இருக்கும் அபாயங்களை எடுத்துக்காட்டுகிறது.

டிங்கரிங் லசந்த

Tinkering Lasantha

பின்னணி: ஹேவ லூணுகே லசந்த, புனைபெயர் டிங்கரிங் லசந்த, மேற்கு மாகாணத்தில் கொலைகள், மிரட்டிப் பணம் பறித்தல் மற்றும் கும்பல் வன்முறை ஆகியவற்றுடன் தொடர்புடைய ஒரு ஒழுங்கமைக்கப்பட்ட குற்றச் செயற்பாட்டாளராக குற்றம் சாட்டப்பட்டார். இவர் 2021, செப்டெம்பர் 3 அன்று மாத்தறையில் போட்டி பாதாள உலக நபரான அமில பிரசன்ன ஹெட்டியஹேவ (சன்ஷைன் சுத்த) என்பவரின் படுகொலையின் முக்கிய சந்தேக நபர் ஆவார்.[18]

இறந்த திகதி: 2021, நவம்பர் 25 (நடவடிக்கையின் போது சுடப்பட்டார் மரணம் நவம்பர் 26 அன்று உறுதி செய்யப்பட்டது).

இடம்: களுத்துறைக்கு அருகிலுள்ள தியகம பகுதி.

பொலிஸ் தரப்பு விவரிப்பு: லசந்த நவம்பர் 25 அன்று களுத்துறைப் பிரிவுக் குற்றப் புலனாய்வுப் பிரிவினரால் கைது செய்யப்பட்டு , மறைத்து வைக்கப்பட்ட ஆயுதங்களை மீட்க அழைத்துச் செல்லப்பட்டார். அவர் துப்பாக்கியால் அவர்களைத் தாக்கியதாகப் பொலிஸார் தெரிவித்தனர். இதன் விளைவாக ஏற்பட்ட துப்பாக்கிச் சூட்டில் அவர் கொல்லப்பட்டார்.[19]

கவனிக்க வேண்டியவை:

- இந்த விவரிப்பு மதுஷ் மற்றும் தாரக வழக்குகளில் உள்ளதைப் போலவே உள்ளது. சூழ்நிலைகளில் எந்த

17 The Morning, "Court Orders Madush Investigation Report," November 2024, https://www.themorning.lk/articles/2q3r4t5y6u7i8o9p0a1s2d3f-4g5h6j7k8l9z0.
18 Sunday Times, "Tinkering Lasantha Linked to Sunshine Sudda Murder," September 2021, https://www.sundaytimes.lk/210905/news/tinkering-lasanthas-links-456789.html.
19 Hiru News, "Police Version of Lasantha Death," November 25, 2021, http://www.hirunews.lk/english/2345678-lasanth-death-police.

மாறுபாடும் இல்லை.
- லசந்த காவலில் கொல்லப்படுவார் என்று அவரது சட்டத்தரணி BASL-இடம் அச்சத்தை வெளிப்படுத்தியிருந்தார். இந்த முன்னறிவிப்பு புறக்கணிக்கப்பட்டது.[20]
- மரணத்திற்குப் பிந்தைய அச்சுறுத்தல் குறித்த சமூக அறிக்கைகள் இருந்தபோதிலும், எந்தவொரு நீதித்துறை வெளிப்படைத்தன்மையோ அல்லது சுயாதீன விசாரணைகளோ தொடரப்படவில்லை.
- இந்த நடவடிக்கை மேற்பார்வை இல்லாமலேயே சாட்சிகள் இல்லாத ஒரு தொலைதூரப் பகுதியில் நடந்தது.

மனித உரிமைகள் தாக்கம்: இந்த வழக்கு, கைதிகளுக்கு எதிராக உயிர்க்கொல்லும் சக்தியின் முறையான பயன்பாட்டை உறுதிப்படுத்துகிறது. இது நியாயமான விசாரணை உரிமைகளை மீறுகிறது. டீயுளுடு இதை “சட்டத்திற்குப் புறம்பான கொலையின் அத்தனை அம்சங்களையும்” கொண்டுள்ளது என்று விவரித்தது , மேலும் பொலிஸ் மா அதிபரிடம் விளக்கத்தைக் கோரியது.[21]

உருஜூவா (டினித் மெலன் மபுல)

டினித் மெலன் மபுல

பின்னணி: (டினித் மெலன் மபுல), உரு ஜூவா என்று அறியப்பட்டவர் , கொழும்பின் புறநகர்ப் பகுதிகளில் ஆயுதமேந்திய கொள்ளை , கொலை , மிரட்டிப் பணம் பறித்தல் மற்றும் கும்பல் தலைமை ஆகியவற்றில் குற்றம் சாட்டப்பட்ட ஒரு இளைய ஆனால் பிரபல பாதாள உலக நபராக இருந்தார். அவர் பல ஆண்டுகளாகத் தடுப்புக் காவலில் இருந்து வந்துள்ளார், மேலும் கொல்லப்பட்ட மற்ற குற்றவாளிகளான சாமயனின் நெருங்கிய கூட்டாளியாகவும் இருந்தார்.[22]

இறந்த திகதி: 2021, மே 11.

இடம்: கொழும்பின் புறநகர்ப் பகுதியான கடுவெல.

பொலிஸ் தரப்பு விவரிப்பு: மறைத்து வைக்கப்பட்ட ஆயுதங்களை இலக்கு வைத்த ஒரு மீட்பு நடவடிக்கைக்காக உரு ஜூவா தடுப்புக் காவலில் இருந்து அழைத்துச் செல்லப்பட்டார். அவர் தப்பிக்க முயன்றதாகவும் , அதிகாரிகள் மீது துப்பாக்கிச் சூடு நடத்தியதாகவும் பொலிஸார் தெரிவித்தனர். இது துப்பாக்கிச் சூட்டிற்கு வழிவகுத்து, துப்பாக்கிச் சூட்டில் அவர் கொல்லப்பட்டார்.[23]

கவனிக்க வேண்டியவை:
- அவர் முதல் நாள் வெள்ளை வேனில் அழைத்துச் செல்லப்பட்டதாகக் கூறப்பட்டது. இது இலங்கையில் கடத்தல்களுடன் தொடர்புடைய ஒரு தந்திரோபாயம் ஆகும்.[24]

20 Bar Association of Sri Lanka, Lawyer's Fears for Lasantha, November 2021, https://www.basl.lk/circulars/2021/11/25/lasantha-fears/.
21 Bar Association of Sri Lanka, Statement on Lasantha Killing, November 2021, https://www.basl.lk/circulars/2021/11/26/lasantha-statement/.
22 Lankadeepa, "Uru Juwa Background," May 2021, https://www.lankadeepa.lk/top_stories/uru-juwa-profile/12-345678.
23 News 1st, "Uru Juwa Killed in Shootout," May 11, 2021, https://newsfirst.lk/2021/05/11/uru-juwa-shootout.
24 Groundviews, "White Van Abductions in Sri Lanka," 2021, https://groundviews.org/2021/05/12/white-van-uru-juwa/.

- சுயாதீன சாட்சிகள் அல்லது விரிவான தடயவியல் அறிக்கைகள் எதுவும் வெளியிடப்படவில்லை.
- தடுப்புக் காவல் மரணங்களின் வடிவத்தைக் குறிப்பிடுவதன் மூலம், BASL தாரகவின் கொலையுடன் இந்த சம்பவத்திற்கும் கண்டனம் தெரிவித்தது.[25]

தாக்கம்: இந்தச் சம்பவம், குற்றவாளிகளைத் தண்டிப்பதைத் தவிர்ப்பதற்காக பொலிஸார் அவர்களை மரணதண்டனை நிறைவேற்றுவதாக உள்ள பொதுமக்களின் எண்ணத்தை வலுப்படுத்தியது. உயர் மற்றும் நடுத்தர அளவிலான குற்றவாளிகள் இருவரையும் இது பாதித்தது. மற்ற கும்பல் உறுப்பினர்கள் இது போன்ற சம்பவங்களுக்கு அஞ்சி நீதிமன்றப் பாதுகாப்பை நாடினர்.

மனித உரிமைகள் தாக்கம்: இது சட்டத்திற்குப் புறம்பான கொலைக்கு அனைத்து கைதிகளும் பாதிக்கப்படக்கூடிய தன்மையை வலியுறுத்துகிறது. இது தனிப்பட்ட சுதந்திரம் மற்றும் வாழ்க்கை உரிமைகளை மீறுகிறது.

இந்திர ரானல

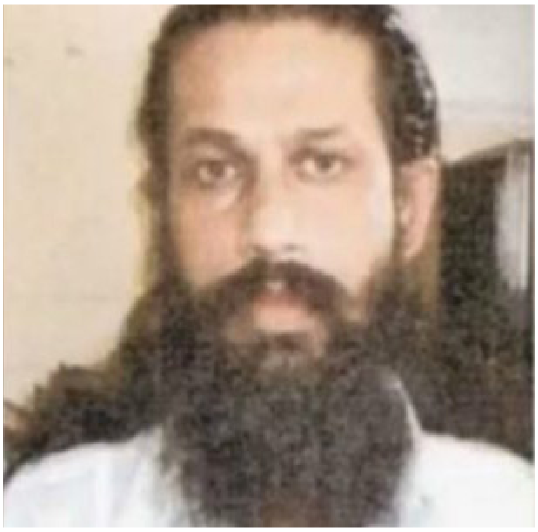

Indra Ranala

பின்னணி: (இந்துனில் வஜிர குமார), புனைபெயர் இந்திர (ஹன்வெல்லையில் உள்ள ரனால பகுதியிலிருந்து வந்தவர்), கொல்லப்பட்ட பாதாள உலகத் தலைவரான சாமயனின் குற்றம் சாட்டப்பட்ட கூலிப்படை மற்றும் துப்பாக்கிதாரி ஆவார். இவர் பல கொலைகள், மிரட்டிப் பணம் பறித்தல் மற்றும் ஹெரோயின் கடத்தல் ஆகியவற்றுக்காகத் தேடப்பட்டு வந்தார். மேலும் 2020, ஆகஸ்ட் 27 அன்று போதைப்பொருள் வைத்திருந்ததற்காகக் கைது செய்யப்பட்டார்.[26]

இறந்த திகதி: 2020 ஆகஸ்ட் 28

இடம்: நவகமுவ, மேல் மாகாணம்

பொலிஸ் தரப்பு விவரிப்பு: நவகமுவ பொலிஸ் நிலையத்தில் காவலில் இருந்தபோது, இந்திர ஒரு வழக்கமான சோதனை நடவடிக்கையின் போது ஒரு பொலிஸ் கான்ஸ்டபிளைக் கழுத்தை நெரித்துத் தப்பிக்க முயன்றதாகக் குற்றம் சாட்டப்பட்டது. அதிகாரிகள் தற்காப்புக்காக அவரைச் சுட்டனர்.[27]

கவனிக்க வேண்டியவை:

- ஒரு பாதுகாப்பான நிலையச் சூழலில் நடந்ததாகக் கூறப்படும் தப்பிக்கும் முயற்சியின் போது சுயாதீன சாட்சிகள் இருக்கவில்லை.
- இந்தச் சம்பவத்தின் இயக்கவியல் குறித்து தடயவியல் வெளிப்படைத்தன்மை இல்லாமை.
- மற்றவர்களைப் போலவே, சாமயன் வலைப்பின்னல் சம்பந்தப்பட்ட நிலுவையில் உள்ள வழக்குகள் விசாரணையின்றி மூடப்பட்டன.
- கைது செய்யப்பட்ட ஒரு நாள் கழித்து இச் சம்பவம் நடந்த நேரம், முன்கூட்டியே திட்டமிடப்பட்டதற்கான சந்தேகங்களை எழுப்பியது.

தாக்கம்: அவரது மரணம் சாமயன் கும்பல் தொடர்பான விசாரணைகளை நிறுத்தியதுடன் பாதிக்கப்பட்டவர்களின்

25 Bar Association of Sri Lanka, Condemnation of Uru Juwa Killing, May 2021, https://www.basl.lk/circulars/2021/05/12/uru-juwa-statement/.
26 Ceylon Today, "Indra Ranala Arrested," August 27, 2020, https://ceylontoday.lk/index.php?option=com_content&view=article&id=23456.
27 Daily News, "Police Report on Indra Death," August 28, 2020, http://www.dailynews.lk/2020/08/28/indra-police-report.

குடும்பங்களுக்கும் நீதிமன்றங்களுக்கும் கிடைக்க வேண்டிய நீதியையும் மறுத்தது.

மனித உரிமைகள் தாக்கம்: இது தண்டனையின்மையின் மற்றொரு உதாரணம் ஆகும் , இது அரசியலமைப்புப் பாதுகாப்புகளையும் மற்றும் பலம் பயன்படுத்துவது தொடர்பான சர்வதேசத் தரங்களையும் மீறுகிறது.

வடிவங்கள் மற்றும் பகுப்பாய்வு

இந்த வழக்குகளின் பகுப்பாய்வு, முறையான தடுப்புக் காவல் கொலைகளைக் குறிக்கும் தெளிவான வடிவங்களை வெளிப்படுத்துகின்றன:

- தடுப்புக் காவல்: ஐவரும் பொலிஸின் முழுமையான கட்டுப்பாட்டில் இருந்தனர். வெளிப்புறத் தலையீட்டிற்கு வாய்ப்பில்லை.
- விவரிப்பு: "மீட்புப் பணிகள்" அல்லது தப்பிக்கும் முயற்சிகளின் போது மரணம் என்ற ஒரே மாதிரியான கூற்றுக்கள். பெரும்பாலும் அதிகாரிகள் மீதான தாக்குதல்கள் இதில் அடங்கும்.
- நேரம் மற்றும் இடம்: பெரும்பாலும் இரவில் அல்லது தனிமைப்படுத்தப்பட்ட பகுதிகளில் (உதாரணமாக, களுத்துறை காடுகள், கொழும்பு புறநகர்ப் பகுதிகள்) நடவடிக்கைகள் இடம்பெறுகின்றன. இது சாட்சிகளைக் குறைக்கிறது.
- சாட்சிகள் இல்லை: ஒவ்வொரு வழக்கிலும் பொதுமக்கள், ஊடகங்கள் அல்லது நீதித்துறைப் பார்வையாளர்கள் இருக்கவில்லை.
- நீதித்துறை புறக்கணிப்பு: எந்தவொரு விசாரணையும் நடைபெறவில்லை. ஆதாரங்களும் சாட்சியங்களும் நிரந்தரமாக இழக்கப்பட்டன.
- தண்டனையின்மை: BASL மற்றும் HRW அறிக்கைகளின்படி , அதிகாரிகள் மீது எந்தவொரு விசாரணையும் அல்லது குற்றச்சாட்டுகளும் இல்லை.[28]

இவை தனிமைப்படுத்தப்பட்ட சம்பவங்கள் அல்ல , மாறாக ஒரு வேண்டுமென்றே மேற்கொள்ளப்படும் நடைமுறை ஆகும். அண்மைய ஆண்டுகளில் ஒழுங்கமைக்கப்பட்ட குற்றங்களுடன் தொடர்புடைய 60-க்கும் மேற்பட்ட துப்பாக்கிச் சூடு சம்பவங்கள், பல பொலிஸ்-பாதாள உலக மோதல்கள் என்பன இதில் அடங்கும்.[29] இந்த நிலைத்தன்மை, இவ்வாறான மரணதண்டனைகளை மறைமுகமாக அனுமதிக்கும் பயிற்சி அல்லது கொள்கையைக் குறிக்கிறது.

28 Human Rights Watch, "Impunity in Sri Lanka Police Killings," 2021, https://www.hrw.org/news/2021/06/15/sri-lanka-impunity-police-killings.

29 Amnesty International, "Organized Crime Shootings Report," 2022, https://www.amnesty.org/en/documents/asa37/5678/2022/en/.

மனித உரிமைகள் மற்றும் சட்டத் தரங்கள்

தேசிய சட்டம்

இலங்கை அரசியலமைப்பு உறுதியான பாதுகாப்புகளை வழங்குகிறது:

- **உறுப்புரை 11:** சித்திரவதை அல்லது கொடூரமான, மனிதாபிமானமற்ற அல்லது இழிவுபடுத்தும் சிகிச்சையிலிருந்து சுதந்திரம்.
- **உறுப்புரை 12:** சட்டத்தின் முன் சமத்துவம் மற்றும் சமமான பாதுகாப்பு.
- **உறுப்புரை 13:** தனிப்பட்ட சுதந்திரத்திற்கான பாதுகாப்புகள். இதில் நியாயமான விசாரணைக்கான உரிமை மற்றும் குற்றமற்றவர் என்ற அனுமானம் என்பன அடங்கும்.

தடுப்புக் காவல் மரண வழக்கில் உயர் நீதிமன்றத்தின் 2020ஆம் ஆண்டுத் தீர்ப்பு , இவை அமுல்படுத்தப்படக்கூடிய அடிப்படை உரிமைகள் என்று உறுதிப்படுத்தியது.[30] இருந்தும், அமுலாக்கத்தில் ஏற்பட்ட தோல்விகள் மீறல்களுக்கு வழிவகுத்துள்ளன.

சர்வதேச சட்டம்

ஓர் உறுப்பு நாடாக, இலங்கை பின்வருவனவற்றால் பிணைக்கப்பட்டுள்ளது:

- **ICCPR (1980இல் அங்கீகரிக்கப்பட்டது):** உறுப்புரைகள் 6 (வாழும் உரிமை) மற்றும் 14 (நியாயமான விசாரணை) என்பன, தன்னிச்சையான உயிரை இழப்பதைத் தடைசெய்கின்றன மற்றும் உரிய செயல்முறையை உறுதிப்படுத்துகின்றன.
- **சித்திரவதைக்கு எதிரான மாநாடு (CAT, 1994இல் அங்கீகரிக்கப்பட்டது):** சித்திரவதையைத் தடைசெய்கிறது, மற்றும் தடுப்புக் காவல் மரணங்களை விசாரிக்க வேண்டும் என்று கோருகிறது.
- **சட்ட அமுலாக்க அதிகாரிகளால் பலம் மற்றும் துப்பாக்கிகளைப் பயன்படுத்துவது தொடர்பான ஐ. நா. வின் அடிப்படைக் கோட்பாடுகள் (1990):** உயிரைப் பாதுகாக்க முற்றிலும் தவிர்க்க முடியாத போது மட்டுமே உயிர்க்கொல்லும் சக்தி அனுமதிக்கப்படுகிறது.

ஐ.நா. மனித உரிமைகள் பேரவையின் அறிக்கைகளில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளபடி, இலங்கையின் இணக்கமின்மை, உடனடி விசாரணைகள் இல்லாதது என்பன மீறல்களாகும்.[31]

---

30 Supreme Court of Sri Lanka, 2020 Custodial Death Ruling, https://www.supremecourt.lk/pdf/custodial-death-2020.pdf.

31 UN Human Rights Council, “Report on Sri Lanka,” 2021, https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/hrc/regular-sessions/session46/list-reports#item2.

பரந்த தாக்கங்களும் பரிந்துரைகளும்

- **சட்டத்தின் ஆட்சி சீர்குலைவு:** பொலிஸார் நீதிமன்றங்களைப் புறக்கணித்து, நீதித்துறை அதிகாரத்தைக் குறைமதிப்பிற்கு உட்படுத்துகின்றனர்.

- **தண்டனையின்மை கலாச்சாரம்:** அதிகாரிகள் பொறுப்புக்கூறலில் இருந்து தப்பித்து, மேலும் துஷ்பிரயோகங்களை மேற்கொள்ளத் தூண்டப்படுகின்றனர்.

- **குடும்பங்கள் மீதான தாக்கம்:** குற்றம் சாட்டப்பட்டவர்களின் உறவினர்கள் களங்கத்தையும் அச்சுறுத்தல்களையும் எதிர்கொள்கின்றனர். பாதிக்கப்பட்டவர்களின் குடும்பங்கள் ஆதார அடிப்படையிலான விசாரணைகளை இழக்கின்றனர்.

- **அரசியல் பயன்பாடு:** சம்பவங்களுக்குப் பிந்தைய அரசாங்க அறிக்கைகளில் காணப்படுவதைப் போல, இவ்வாறான கொலைகள் பெரும்பாலும் "சட்டம் மற்றும் ஒழுங்கின்" வெற்றியாகப் பேசப்படுகின்றன.

- **சர்வதேச நற்பெயர்:** இந்த மீறல்கள் இலங்கையின் நிலையைச் சேதப்படுத்துகின்றன , மேலும் ஐ.நா மற்றும் ஐரோப்பிய ஒன்றியத்தின் ஆய்வுகளைத் தூண்டுகின்றன. [32]

இந்த நெருக்கடியைச் சமாளிக்க:

- **சுயாதீனமான விசாரணைகள்:** ஐ.நா. போன்ற அமைப்புகளின் சர்வதேச மேற்பார்வையுடன் , அனைத்துத் தடுப்புக் காவல் மரணங்கள் குறித்தும் பாரபட்சமற்ற விசாரணைகளுக்கு உத்தரவிடுதல்.

- **நீதித்துறை விசாரணைகள்:** அரசியலமைப்பு ஆணைப்படி , இவ்வாறான ஒவ்வொரு மரணத்திற்கும் உடனடி நீதிமன்ற விசாரணைகள் தேவை.

- **மீட்பு நடவடிக்கைகளை முடிவுக்குக் கொண்டுவருதல்:** முன்கூட்டிய நீதிமன்ற ஒப்புதல் மற்றும் சுயாதீன கண்காணிப்பு இல்லாமல் , சந்தேக நபரால் நடத்தப்படும் நடவடிக்கைகளைத் தடை செய்தல்காவல்

- **துறை பொறுப்புக்கூறல்:** சிறப்பு நீதிமன்றங்கள் மூலம் அதிகாரிகள் மீது வழக்கு தொடருதல், உடல் கமராக்கள் மற்றும் மேற்பார்வையை செயல்ப்படுத்தல்.

- **குடும்ப உரிமைகள்:** நீதியைத் தொடரும் குடும்பங்களுக்கு சட்ட உதவி மற்றும் சாட்சி பாதுகாப்பினை வழங்குதல்.

- **மேற்பார்வை அமைப்புக்கள்:** அனைத்து தடுப்புக்காவல் வசதிகளையும் வழக்கமாகக் கண்காணிக்க தேசிய மனித உரிமைகள் ஆணையத்திற்கு அதிகாரம் அளித்தல்.

- **சர்வதேச ஈடுபாடு:** நீதிக்கு புறம்பான மரண தண்டனைகள் மற்றும் சித்திரைவதைகள் குறித்த ஐ.நா சிறப்பு அறிக்கையாளர்களை நேரில் மதிப்பாய்வு செய்ய அழைத்தல்.

32European Union, "Sri Lanka Human Rights Review," 2021, https://eeas.europa.eu/delegations/sri-lanka/sri-lanka-human-rights-review-2021_en

முடிவுரை

கொஸ்கொட தாரக, மாகந்துரே மதுஷ், டிங்கரிங் லசந்த, உரு ஜுவா, மற்றும் இந்திர ரனால ஆகியோரின் தடுப்புக் காவல் கொலைகள், இலங்கையில் சட்டத்திற்குப் புறம்பான மரணதண்டனைகளின் முறையான நடைமுறையை வெளிப்படுத்துகின்றன. இங்கு முக்கியத்துவம் வாய்ந்த சந்தேக நபர்கள் வழக்குத் தொடரப்படுவதற்குப் பதிலாக அழிக்கப்படுகிறார்கள். 2020 மற்றும் 2021-க்கு இடையில் நிகழ்ந்த இந்தச் சம்பவங்கள் , அரசியலமைப்பு, ICCPR, CAT, மற்றும் ஐ.நா கொள்கைகளை மீறுவதுடன் , தண்டனையின்மை மற்றும் சட்டவிரோதத்தை நிலைநிறுத்துகின்றன.

விழிப்புணர்வு நடவடிக்கைகளின் மூலம் உண்மையான நீதியைப் பெற முடியாது என்று CPRP வலியுறுத்துகிறது. சட்ட அமுலாக்கத்தின் மீதான நம்பிக்கையை மீண்டும் கட்டியெழுப்ப, அரசு உயிர்ப் பாதுகாப்பு, நியாயமான விசாரணைகள் மற்றும் பொறுப்புக்கூறல் ஆகியவற்றுக்கு முன்னுரிமை அளிக்க வேண்டும். அவசரச் சீர்திருத்தங்கள் இல்லாவிட்டால், இந்த வடிவம் சமூகப் பிளவுகளை ஆழமாக்குவதுடன் , சர்வதேச தனிமைப்படுத்தல் அபாயத்தையும் ஏற்படுத்தும்.

©அனைத்து உரிமைகளும் பாதுகாக்கப்பட்டவை
கைதிகளின் உரிமைகளைப் பாதுகாக்கும் குழு.
இல. 245.⁚.12, செர்பன்டைன் வீதி, பொரளை, கொழும்பு 8, இலங்கை,
அவசரத் தொலைபேசி: +9411 2672787
மின்னஞ்சல்: cprporg@gmail.com
இணையத்தளம்: www.cprp.lk
பேஸ்புக்: www.facebook.com/2023CPRP.LK

හෙළි වූ;

අත්අඩංගුවේ දී සිදුවන නීතියෙන් පිටත ඝාතන රටාව
ශ්‍රී ලංකාව

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රකට රැඳවියන් අත්අඩංගුවේ සිටියදී නීති විරෝධීව ඝාතනය කිරීම පිළිබඳ වාර්තාව (2025)

සිරකරු අයිතිවාසිකම් සුරැකීමේ කමිටුව

සිරකරු අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමේ කමිටුව (CPRP) යනු ස්වාධීන, අපක්ෂපාතී මානව හිමිකම් සංවිධානයකි. අපි රට පුරා සිටින සිරකරුවන්ගේ සහ රැඳවියන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමට කටයුතු කරන්නෙමු. වධහිංසා පැමිණවීම් සහ අත්අඩංගුවේදී සිදුවන මරණ ලේඛනගත කිරීම සහ ඒ සඳහා වින්දිතයන්ට නීති සහාය ලබා දීම, මූලික අයිතිවාසිකම් පෙත්සම් ගොනු කිරීම සහ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා පෙනී සිටීම අපගේ මූලික උත්සාහයන්ට ඇතුළත් වේ.

නො. 245/12 , සර්පන්ටයින් පාර,බොරැල්ල, කොළඹ 08, ශ්‍රී ලංකාව.
දු.කඃ +9411 2672787
ඊමේල්ඃ cprporg@gmail.com
වෙබ්ඃ www.cprp.lk
ෆෙස්බුක්ඃ www.facebook.com/2023CPRP.LK

ස්තුතිය

"හෙළි වූ; අත්අඩංගුවේ දී සිදුවන නීතියෙන් පිටත ඝාතන රටාව - ශ්‍රී ලංකාව ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රකට රැඳවියන් අත්අඩංගුවේදී නීති විරෝධීව ඝාතනය කිරීම පිළිබඳ වාර්තාව (2025)" යන මෙම වාර්තාව සකස් කිරීමට දායක වූ සියලුම පුද්ගලයින් සහ සංවිධානවලට සිරකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමේ කමිටුව (CPRP) සිය හෘදයාංගම කෘතඥතාව පළ කරයි.

රසික ගුණවර්ධන විසින් අයෝමා රසාංජලීගේ සහාය ඇතිව මෙම වාර්ථාව සකස්කර ඇත. මෙම වාර්තාවේ සංස්කරණය සහ සොදුපත් බැලීම නීතීඥ සේනක පෙරේරා විසින් සිදුකරනු ලැබීය.

බිය ගැන්වීම් සහ අතිමහත් ශෝකයට මුහුණ දුන්නද වගවීම සහ විනිවිදභාවය ඉල්ලා සිටින වින්දිතයින්ගේ පවුල්වල ධෛර්යය ද යුක්තිය උදෙසා නොපසුබට උත්සාහයක් දරමින් සිටින මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයන්, නීතිඥප්‍රජාව, මාධ්‍යවේදීන් සහ ක්ෂසෘජ ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමට අපි ගෞරවයෙන් මතක්කර සිටිමු. ඔවුන්ගේ නොසැලෙන බව යුක්තිය සඳහා වන මෙම අරගලය සඳහා අපගේ කැපවීම් සෑම විටම ශක්තිමත් කරයි.

විධායක සාරාංශය

ශ්‍රී ලංකාව තුළ, විශේෂයෙන් 2020 සහ 2021 අතර, අත්අඩංගුවේ සිටි පාතාල සාමාජිකයින් ඉලක්ක කර ගනිමින් සිදු කළ නීති විරෝධී ඝාතන වල සැලකියයුතු වැඩිවීමක් අත්විඳ ඇත. කොස්ගොඩ තාරක (ධර්මකීර්ති තාරක පෙරේරා විජේසේකර), මාකඳුරේ මධුෂ් (සමරසිංහ ආරච්චිගේ මධුෂ් ලක්ෂිත), ටින්කරින් ලසන්ත (හේවා ලුණුගේ ලසන්ත), ඌරු ජුවා (දිනෙත් මෙලන් මබුල) සහ ඉන්ද්‍රා (ඉඳුනිල් වජිර කුමාර) ප්‍රකට රැඳවියන් රජයේ අත්අඩංගුවේ සිටියදී ඝාතනය කරන ලද අතර, මෙම ඝාතන වල කැපී පෙනෙන සමාන තත්වයන් දැකගත හැකිය. පොලිස් වාර්තා වලට අනුව මෙම ඝාතන සිදුවීම් සිදුව ඇත්තේ සැඟවූ ආයුධ හෝ නීති විරෝධී භාණ්ඩ සොයා ගැනීමේ මෙහෙයුම් අතරතුරදීය. එහිදී ඝාතනයට ලක්වූ සැකකරුවන් පැන යාමට හෝ නිලධාරීන්ට පහර දීමට උත්සාහ කළ බව කියන අතර ඒ හේතුවෙන් සැකකරුවන්ට එරෙහිව මාරාන්තික ලෙස ප්‍රතිප්‍රහාර එල්ල කිරීමට සිදුවූ බව පොලීසියේ මතයයි.

කෙසේ වෙතත්, මෙම සිදුවීම් වල ඒකාකාරිත්වය, ස්වාධීන සාක්ෂිකරුවන් හිගකම සහ අර්ථවත් අධිකරණමය විභාග යක් නොමැතිකම හේතුවෙන් මෙය පොලීසිය විසින් සිදු කරන හුදකලා ආත්මාරක්ෂක ක්‍රියාමාර්ගවලට වඩා නීති විරෝධී ඝාතනවලට සමීප ක්‍රමානුකූල රටාවක් පෙන්නුම් කරයි.

මෙම ඝාතනයට ලක් වූ සැකකරුවන්, මිනිස් ඝාතන සහ මත්කුඩු ජාවාරම් වැනි බරපතල අපරාධවලට චෝදනා එල්ල වේ. කුමණ චෝදනා එල්ල වුවද ඔවුන්ට ජීවත්වීමේ මූලික අයිතිය, ගරුත්වය සහ සාධාරණ නඩු විභාගයක් ලැබීමේ අයිතිය හිමිවිය යුතුය. එසේ නොවන විට යුක්තිය සහ අධිකරන පද්ධතිය කෙරෙහි ජනතාවගේ විශ්වාසය පලුදු වන අතර, චෝදනා එල්ල වන සැකකරුවන්ගේ වැරදිවලට ගොදුරු වින්දිතයන්ට යුක්තිය ඉටුවීම අහිමි කරයි. ඒ සමඟම නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතන තුළ විනිර්මුක්තියේ සංස්කෘතියක් ඇතිකරවයි. හියුමන් රයිට්ස් වොච් ආයතනයට අනුව, COVID-19 වසංගතය තුළ සහ මත්කුඩු විරෝධී පොලිස් ව්‍යාපාර අතරතුර මෙවැනි අයිතිවාසිකම් කඩකිරීම් තියුනු ලෙස ඉහළ ගොස් ඇත.[1] පොලිසිය වැඩි වැඩියෙන් සැකකරුවන්ට එරෙහිව මාරාන්තික ප්‍රතිප්‍රහාර එල්ල කරමින් එය අපරාධ වැලැක්වීමේ ක්‍රියාමර්ග ලෙස සාධාරණීකරණය කර තිබේ. ඇම්නෙස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානයේ 2020/21 වාර්තාවෙන්ද ශ්‍රී ලංකාවේ නීතියෙන් පිටත් ඝාතන වැඩිවීමක් පෙන්වා දී ඇති අතර, මෙම සිදුවීම් ප්‍රමාණවත් ලෙස විමර්ශනය කිරීමට අපොහොසත් වීම එහි ඉස්මතු කර පෙන්වයි.[2]

මෙම වාර්තාව, පුවත් වාර්තා, මානව අයිතිවාසිකම් සංවිධාන සහ නිල ප්‍රකාශ ඇතුළු විශ්වාසදායක මූලාශ්‍රවලින් තහවුරු කරගත් දත්ත මත පදනම්ව, සිදුවීම් පහක් ඉදිරිපත් කරයි. එය ප්‍රත්‍යාවර්ථී රටා සහ ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර නීති උල්ලංඝනයන් පෙන්වා දෙමින් ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා නිර්දේශ පෙන්වා දෙයි.

සිරකරු අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමේ කමිටුව (CPRP) විසින් සම්පාදිත මෙම වාර්තාව, නීතියේ ආධිපත්‍යය යළි පිහිටුවීම සඳහා වගවීමේ අවශ්‍යතාවය පෙන්වා දෙයි.

1 Human Rights Watch, "World Report 2021: Sri Lanka," https://www.hrw.org/world-report/2021/country-chapters/sri-lanka.
2 Amnesty International, "Annual Report 2020/21: Sri Lanka," https://www.amnesty.org/en/location/asia-and-the-pacific/south-asia/sri-lanka/report-sri-lanka/.

හැඳින්වීම

රැඳවුම් භාරයේ සිටියදී මරා දැමීමේ සංස්කෘතිය

රැඳවුම් භාරයේ දී සිදුවන ඝාතන ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණ පද්ධතිය තුළ දීර්ඝකාලීන ගැටලුවකි. මෙය 1980 ගණන්වල අගභාගයේ සිටම පැවත එයි. මෙහිදී බොහෝ විට පොලිසිය සමග සැඟවූ ආයුධ පෙන්වීමට රැගෙන යන සැකකරුවන් මියගිය බව නිතර වාර්ථාවේ. මේ සිදුවීම් සඳහා අවම පරීක්ෂණයක් පමණක් සිදුවන අතර, පැහැදිලි නොගැලපීම් තිබියදීත් පොලිසිය විසින් පවසන කතාව පිළිගනු ලැබේ.

එක්සත් ජනපද රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ 2021 දී ප්‍රකාශිත "මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ වාර්තාව ; ශ්‍රී ලංකාව" හි සඳහන් වන්නේ, රජයේ නියෝජිතයන් විසින් සිදුකරන ලද අත්තනෝමතික හෝ නීතිවිරෝධී ඝාතන, විශේෂයෙන් අපරාධ සැකකරුවන් නීති විරෝධී ලෙස මරණයට ලක් කිරීම් ද ඇතුළත් වේ.[3] 2020 සිට 2021 දක්වා කාලය තුළ මෙම සිදුවීම් ඉහළ යන්නට වූයේ ගෝඨාභය රාජපක්ෂ පරිපාලනය යටතේ අපරාධ විරෝධී සහ මත්කුඩු විරෝධී ඊනියා මුලපිරීම් තීව්‍ර කිරීමත් සමඟය.

මෙහිදී විශ්ලේෂණය කර ඇති සිදුවීම් පහ මෙම අඛණ්ඩ අර්බුදයේ නිදසුන් වේ. එම සියලුම වින්දිතයන්:

- මියයන වේලාවේදී පොලිස් භාරයේ සිටි අය විය;
- ආයුධ, තහනම් ද්‍රව්‍ය හෝ ආරක්ෂිත නිවාස (තිප්පොලවල්) සොයාගැනීම සඳහා පොලිසියට මග පෙන්වමින් සිටියදී ඝාතනය විය;
- මෙම ඝාතනයක් සිදු වූයේ විනිවිදභාවයක් නොමැති තත්ත්වයන් යටතේ සිදුවූ වෙඩි තැබීම් වලදීය.

මෙම පුනරාවර්තනය අහම්බයක් නොවන අතර එය නීතිවිරෝධී ඝාතනවල උපාය මාර්ගයන් හෙළි කරන්නකි. මෙම සිදුවීම් පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය (BASL) විසින් නිකුත් කළ විවිධ ප්‍රකාශවලදී මෙය ඝාතන දැඩි ලෙස හෙළා දැක ඇත.[4] නීතිඥ සංගමය නැවත නැවතත් අවධාරණය කර ඇත්තේ, මෙවැනි සිද්ධීන් වලින් "අධිකාරී ඝාතනවල සාමාන්‍ය ලක්ෂණ" පැහැදිලිව දක්නට ලැබෙන බවයි. ඒ අතර වෙන් වූ ස්වාධීන සත්‍ය තහවුරු කිරීම් නොමැතිකම සහ පොලිස් වාර්තාවල් එකම රටාවේ යාන්ත්‍රික ස්වභාවය කැපී පෙනේ.[5]

මෙම සිද්ධීන් ඇයි වැදගත්ද?

මෙම ඝාතන යුක්තියේ මූලික මූලධර්මවලට හානි කරයි:

- නීතියේ ආධිපත්‍යය: වරද තීරණය කළ යුත්තේ අධිකරණය විසින් මිස පොලිසිය විසින් නොවේ.
- සාධාරණ නඩු විභාගය: චෝදනා ලැබූ පුද්ගලයන්, ඔවුන්ට එල්ල වී ඇති අපරාධ කුමක් වුවත්, විනිවිදභාවයෙන් යුත් අධිකරණ ක්‍රියාවලියක් තුළින් තමන්ව ආරක්ෂා කර ගැනීමට අයිතියක් ඇත.
- වගවීම: අද වන විට, මෙම මරණවලට සම්බන්ධ බොහෝ නිලධාරීන්ට චෝදනා එල්ල වී නැති අතර, දඬුවම් නොලබා සිටීමේ තත්ත්වය තහවුරු වෙමින් පවතී.
- වින්දිතයින්ට යුක්තිය: සැකකරුවන්ගේ ක්‍රියාකලාපයෙන් හානිවූ පවුල්වලට යුක්තිය අහිමි වේ. මන්ද සාක්ෂිකරුවන් නොමැතිව නඩු කටයුතු අත්හිටුවීම සිදුවන බැවිනි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් 2020 දී ලබා දුන් තීන්දුවකදී රැඳවුම් භාරයේ (අත්අඩංගුවේ) සිටිය දී සිදුවන මරණ ජීවත්වීමේ අයිතිය උල්ලංඝනය කිරීමක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇතත්, නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අඩුපාඩු තවමත් පවතී.[6] මෑත කාලීන වාර්තාවලට අනුව 2020 සහ 2025 අතර සැකකරුවන් 49 දෙනෙකු අත්අඩංගුවේ දී මිය ගිය අතර, අත්අඩංගුවට ගැනීම් අතරතුර 30 දෙනෙකු මිය ගොස් ඇත.[7]

3 U.S. Department of State, "2021 Country Reports on Human Rights Practices: Sri Lanka," https://www.state.gov/reports/2021-country-reports-on-human-rights-practices/sri-lanka/.
4 Bar Association of Sri Lanka, Statement on Kosgoda Tharaka, May 2021, https://www.basl.lk/circulars/2021/05/14/statement-on-the-death-of-kosgoda-tharaka/.
5 Bar Association of Sri Lanka, Statement on Extrajudicial Killings, October 2020, https://www.basl.lk/circulars/2020/10/21/statement-on-extra-judicial-killings/.
6 Supreme Court of Sri Lanka Recognises Custodial Death as a Violation of the Right to Life - https://supremecourt.lk/wp-content/uploads/judgements/sc_fr_577_2010.pdf
7 Amnesty International, "Sri Lanka: Custodial Deaths Report 2025," https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/01/sri-lanka-custodi-

කොස්ගොඩ තාරක

වම් ඡායාරූපයේ තාරක අත්අඩංගුවේ සිටියදී මිය ගිය පසු ඔහු සිටින ආකාරය දැක්වෙන අතර, දකුණු ඡායාරූපයේ ඔහුගේ මරණයට පෙර ඔහු සිටින ආකාරය දැක්වෙනවා.

පසුබිම: ධර්මකීර්ති තාරක පෙරේරා විජේසේකර නොහොත් කොස්ගොඩ තාරක, කළුතර ප්‍රදේශයේ ප්‍රකට පාතාල චරිතයක් වූ අතර, සංවිධානාත්මක අපරාධවලට සම්බන්ධ බවට චෝදනා එල්ල විය. ඔහු මීට පෙර අත්අඩංගුවට ගෙන ඇති අතර මෙම ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් අධිකරණ නඩු කිහිපයකට මුහුණ දී සිටියේය.[8]

මරණ දිනය: 2021 මැයි 13.

ස්ථානය: කොස්ගොඩ, කළුතර දිස්ත්‍රික්කය

පොලිස් අනුවාදය: සැඟවූ ආයුධ සොයා ගැනීම සඳහා රාත්‍රී කාලයේ තාරක පෙරේරා විජේසේකර නොහොත් කොස්ගොඩ තාරක පොලිස් විශේෂ කාර්ය බලකාය (STF) සහ කොළඹ අපරාධ කොට්ඨාශය (CCD) විසින් රැගෙන යන ලදී. පොලිසියට අනුව, ඔහු හදිසියේම සඟවා තිබූ ගිනි අවියකින් නිලධාරීන්ට පහර දුන් අතර, වෙඩි හුවමාරුවකින් ඔහු මාරාන්තික තුවාල ලැබීය.[9]

සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

- මෙම මෙහෙයුම රාත්‍රී කාලයේදී, ස්වාධීන සාක්ෂිකරුවන් හෝ සිවිල් අධීක්ෂණයකින් තොරව, හුදෙකලා ප්‍රදේශයක සිදු විය.

- තාරකව, මීට දින කිහිපයකට පෙර කොළඹ අපරාධ කොට්ඨාසය (CCD) වෙත මාරු කර තිබූ අතර, එය එවකට ජනාධිපති ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහතාගේ සෘජු නියෝග මත සිදු වූ බව වාර්තා විය. ඒ හේතුවෙන් මෙය සිදුවීම සංවිධානාත්මක එකක් බවට සැක පහළ වීමට හේතු විය.[10]

- ඔහුගේ මව විසින් ඔහුගේ ජීවිතයට තර්ජනයක් ඇතැයි අනතුරු අඟවමින් කොස්ගොඩ පොලිසියට පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කර තිබුණද, එය නොසලකා හැර තිබුණි.[11]

- අධිකරණමය විසඳුමක් ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කරමින්, ඔහුට එරෙහිව තිබූ ඉහළ පෙළේ මිනීමැරුම් නඩු ඇතුළු විභාග වෙමින් පැවති නඩු ස්ථිර වශයෙන්ම අත්හිටුවන ලදී.

- ඔහු සතුව තිබූ බව කියන ආයුධයේ ක්‍රියාකාරිත්වය වැනි අධිකරණ වෛද්‍ය තොරතුරු (සමහර

al-deaths/.
8 Daily Mirror, "Profile: Kosgoda Tharaka," May 13, 2021, https://www.dailymirror.lk/news-features/Kosgoda-Tharaka-profile/131-213456.html.
9 Police Media Spokesman, Statement on Tharaka Death, May 13, 2021, https://www.police.lk/index.php?option=com_content&view=article&id=12345.
10 The Island, "Tharaka Transferred on Presidential Orders," May 2021, http://www.island.lk/index.php?page_cat=article-details&page=article-details&code_title=243567
11 NewsFirst, "Tharaka's Mother Files Complaint," May 2021, https://newsfirst.lk/2021/05/12/tharakas-mother-complaint.

වාර්තාවල එය "නිෂ්ක්‍රීය අත්බෝම්බයක්" ලෙස සඳහන් විය) විනිවිදභාවයකින් තොරව හෙළිදරව් නොකෙරිණි.[12]

මානව හිමිකම් බලපෑම

මෙම සිදුවීම තාරකගේ ජීවත් වීමේ අයිතිය සහ සාධාරණ නඩු විභාගයකට ඇති අයිතිය උල්ලංඝනය කළ අතර, එය නැවත නැවතත් අත්අඩංගුවේ පසුවන ඝාතන රටාවට අනුකූල විය. ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය විසින් මෙය නීතියෙන් පිට ඝාතනයක් ලෙස හෙළා දකින ලදී. ඔවුන් පෙන්වා දුන්නේ රඳවා (අත්අඩංගුවේ) සිටින පුද්ගලයන් සඳහා වන ආරක්ෂක විධිවිධාන මෙහිදී නොතිබූ බවයි.[13] මෙවැනි මරණ මගින් පුළුල් අපරාධ ජාලයන්ට අදාළ විය හැකි සාක්ෂිකරුවන්ගේ හඬ නිහඬ කරන ආකාරය මෙම සිදුවීම මනාවට පෙන්නුම් කරයි.

මාකඳුරේ මධුෂ්

මාකඳුරේ මධුෂ්

පසුබිම: සමරසිංහ ආරච්චිගේ මධුෂ් ලක්ෂිත නොහොත් මාකඳුරේ මධුෂ් යනු ශ්‍රී ලංකාවේ සිටි වඩාත් ම ප්‍රකට මත්ද්‍රව්‍ය ජාවාරම්කරුවන් අතරින් කෙනෙකි. මත්ද්‍රව්‍ය ජාවාරම් සම්බන්ධයෙන් ඔහු 2019 පෙබරවාරි 5 වන දින ඩුබායිහිදී අත්අඩංගුවට ගෙන, පසුව 2019 ඔක්තෝබර් මාසයේදී ශ්‍රී ලංකාවට පිටුවහල් කරන ලදී. ඔහුව පිටුවහල් කිරීමෙන් පසු බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපළේ රඳවා ගැනීමේ මධ්‍යස්ථානයේ දැඩි ආරක්ෂාවක් යටතේ තබා, පසුව කොළඹ අපරාධ කොට්ඨාසය වෙත මාරු කරන ලදී. දේශපාලන සම්බන්ධතා සහිත ජාත්‍යන්තර මත්ද්‍රව්‍ය ජාවාරම්, මිනීමැරුම් ඇතුලු අපරාධ සම්බන්ධයෙන් මධුෂ්ට චෝදනා එල්ල විය.[14]

මරණ දිනය: 2020 ඔක්තෝබර් 20

ස්ථානය: මාලිගාවත්ත නිවාස සංකීර්ණය, කොළඹ

පොලිස් වාර්තාව :සැඟවූ ආයුධ සොයා ගැනීමේ මෙහෙයුමක් සඳහා මධුෂ්ව පොලිස් භාරයෙන් රැගෙන ගොස් ඇත.පොලිසිය ප්‍රකාශ කළේ, ඔවුන්ගේ කණ්ඩායමට සැඟවී සිටි නාඳුනන තුවක්කුකරුවන් පිරිසක් එල්ල කළ වෙඩි ප්‍රහාරයකදී ඔහු මිය ගිය බවයි. මෙම ගැටුම අතරතුර ඇති වූ අවුල සහ නොසන්සුන්කාරී තත්ත්වය තුළ මධුෂ්ද නිලධාරීන්ට වෙඩි තැබූ බවට කොළඹ අපරාධ කොට්ඨාසයේ නිලධාරීන් චෝදනා කළහ.[15]

පරස්පරතා:

---

12 Ada Derana, "Forensic Report on Tharaka Weapon," May 2021, http://www.adaderana.lk/news.php?nid=67890.
13 Bar Association of Sri Lanka, Condemnation of Tharaka Killing, May 2021, https://www.basl.lk/circulars/2021/05/14/statement-tharaka/.
14 BBC News, "Makandure Madush Extradited from Dubai," October 2019, https://www.bbc.com/news/world-asia-50012345.
15 Colombo Gazette, "Police Statement on Madush Death," October 20, 2020, https://www.colombogazette.com/2020/10/20/police-statement-madush/.

- දැඩි ආරක්ෂාව යටතේ නිරන්තරයෙන් සිටි සිරකරුවෙකු ලෙස මධුෂ් ආයුධ ලබා ගැනීමට හෝ පැන යාමක් සංවිධානය කිරීම අසම්භාව්‍ය විය.

- සිද්ධිය සිදුවන අවස්ථාවේ ස්වාධීන නිරීක්ෂකයින් හෝ අධිකරණ වෛද්‍ය විශේෂඥයින් සිටියේ නැත. තවද, "නාඳුනන තුවක්කුකරුවන්" සම්බන්ධ වීම පිළිබඳ ප්‍රකාශය මෙතෙක් සනාථ වී නොමැත.

- ඔහුගේ ජාත්‍යන්තර පිටුවහල් කිරීම හේතුවෙන්, සංවිධානාත්මක මත්ද්‍රව්‍ය ජාලයන් සහ දේශපාලඥයන් හා පොලිසිය සමග ඇති සම්බන්ධතා හෙළිදරව් කළ හැකි ප්‍රසිද්ධ නඩු විභාගයක් පිළිබඳ අපේක්ෂාවක් මතු කර තිබුණි. ඔහුගේ මරණය මෙයට පූර්ව නිගමනයක් විය.

- ඔහුගේ බිරිඳ වන ගයානි මුතුමාලි විසින් 2025 සැප්තැම්බර් මාසයේදී පැමිණිලි ගොනු කරමින් නැවත පරීක්ෂණයක් ඉල්ලා සිටී. ඇය මෙම ඝාතනය "අසාධාරණ සහ නීති විරෝධී" බවට හඳුන්වමින් එහි ඇති නොගැලපීම් උපුටා දක්වයි.[16]

බලපෑම: මධුෂ්ගේ මරණය අන්තර්ජාතික අපරාධ සංවිධාන පිළිබඳ තීරණාත්මක සාක්ෂි මකා දැමූ අතර, එමගින් බලවත් පාර්ශ්වයන්ට ආරක්ෂා වීමට ඉඩකඩ ලැබුණි. 2024 නොවැම්බර් මාසයේදී අධිකරණය විසින් මෙම පරීක්ෂණවල ප්‍රගති වාර්තාවක් කැඳවා තිබීම, මේ පිළිබඳව අඛණ්ඩ අධීක්ෂණයක් පවතින බව පෙන්නුම් කරයි.[17]

මානව හිමිකම් බලපෑම: මෙය ප්‍රධාන සාක්ෂිකරුවෙකු නිහඬ කළ නීතියෙන් පිටත ඝාතනයක් විය. එය රාජ්‍ය අත්අඩංගුවේ සිටින ඉහළ පෙළේ රැඳවියන්ට ඇති අවදානම් තත්වය එයින් ඉස්මතු විය.

ටින්කරිං ලසන්ත

ටින්කරිං ලසන්ත

පසුබිම: හේවා ලුණුගේ ලසන්ත, 'ටින්කරිං ලසන්ත' (නැතහොත් ටින්කර් ලසන්ත) යන අන්වර්ථ නාමයෙන් හඳුන්වනු ලැබූ අතර, ඔහු බස්නාහිර පළාතේ සංවිධානාත්මක අපරාධකරුවෙකු ලෙස සැලකෙන අතර, මිනීමැරුම්, කප්පම් ගැනීම් සහ සමූහ ප්‍රචණ්ඩත්වයට සම්බන්ධ බව කියනු ලැබේ. 2021 සැප්තැම්බර් 3 වන දින මාතරදී, ප්‍රතිවාදී පාතාල නායකයෙකු වන අමිල ප්‍රසන්න හෙට්ටිහේවා (සන්ෂයින් සුද්දා) ඝාතනය කිරීමේ ප්‍රධාන සැකකරු ඔහු විය.[18]

මරණ දිනය: 2021 නොවැම්බර් 25 (මෙහෙයුම අතරතුර වෙඩි තබා ඇත. මරණය නොවැම්බර් 26 දින තහවුරු විය).

16 Daily FT, "Madush Wife Demands Probe," September 2025, https://www.ft.lk/front-page/Madush-wife-demands-fresh-probe/14-789012.html.
17 The Morning, "Court Orders Madush Investigation Report," November 2024, https://www.themorning.lk/articles/2q3r4t5y6u7i8o9p0a1s2d3f-4g5h6j7k8l9z0.
18 Sunday Times, "Tinkering Lasantha Linked to Sunshine Sudda Murder," September 2021, https://www.sundaytimes.lk/210905/news/tinkering-lasanthas-links-456789.html.

ස්ථානය: කළුතර අසල දියගම ප්‍රදේශය

පොලිස් පාර්ශවයේ ප්‍රකාශය :ලසන්තව 2021 නොවැම්බර් 25 වන දින කළුතර කොට්ඨාස අපරාධ විමර්ශන කාර්යාංශය විසින් අත්අඩංගුවට ගෙන සඟවා තිබූ ආයුධ සොයා ගැනීමට රැගෙන ගිය බව පොලිසිය පැවසීය. පොලිසිය සඳහන් කළේ ඔහු පොලිසියට ගිනි අවියකින් ප්‍රහාර එල්ල කළ බවත්, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වෙඩි තැබීමක් සිදුවූ බවත්, ඒ අතරතුර ඔහුට වෙඩි වැදී මිය ගිය බවත්ය.[19]

සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු:

- මෙම සිද්ධිය මධූෂ් සහ තාරක සිද්ධීන්හි කතාවන්ට සමාන වන අතර, තත්ත්වයන්හි කිසිදු වෙනසක් දක්නට නොලැබේ.
- ඔහුගේ නීතිඥවරයා නීතිඥ සංගමයට ලසන්ත රඳවා තබා ගැනීමේදී මරා දමනු ඇතැයි සැකයක් දැනුම් දී තිබුණි, නමුත් එම පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම නොසලකා හැරීමක් සිදු විය.[20]
- මරණයෙන් පසු බිය ගැන්වීම් පිළිබඳ වාර්තා තිබියදීත්, අධිකරණ විනිවිදභාවයක් හෝ ස්වාධීන පරීක්ෂණයක් අනුගමනය නොකළේය.
- මෙම මෙහෙයුම සිදු වූයේ කිසිදු අධීක්ෂණයක් නොමැතිව, සාක්ෂිකරුවන් නොමැති දුරස්ථ ප්‍රදේශයකදීය.

මානව හිමිකම් බලපෑම: මෙම සිද්ධිය රැඳවියන්ට එරෙහිව මාරාන්තික බලය ක්‍රමානුකූලව භාවිතා කිරීම තහවුරු කරන අතර, එය සාධාරණ නඩු විභාගයකට ඇති අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කිරීමකි. නීතිඥ සංගමය මෙය "නීතියෙන් පිටත ඝාතනයක සියලු ලක්ෂණවලින්" සමන්විත බව විස්තර කළ අතර, ඒ පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීමක් ලබා දෙන ලෙස පොලිස්පතිවරයාගෙන් ඉල්ලා සිටියේය.[21]

ඌරු ජුවා (දිනෙත් මෙලන් මබුල)

ඌරු ජුවා

පසුබිම: ඌරු ජුවා ලෙසින් ප්‍රකට දිනෙත් මෙලන් මබුල, කොළඹ තදාසන්න ප්‍රදේශවල සන්නද්ධ මංකොල්ලකෑම්, මිනීමැරුම්, කප්පම් ගැනීම් සහ කල්ලි නායකත්වය සම්බන්ධයෙන් චෝදනා ලැබූ, ලාබාල නමුත් ප්‍රකට පාතාල

19 Hiru News, "Police Version of Lasantha Death," November 25, 2021, http://www.hirunews.lk/english/2345678-lasanth-death-police.
20 Bar Association of Sri Lanka, Lawyer's Fears for Lasantha, November 2021, https://www.basl.lk/circulars/2021/11/25/lasantha-fears/.
21 Bar Association of Sri Lanka, Statement on Lasantha Killing, November 2021, https://www.basl.lk/circulars/2021/11/26/lasantha-statement/.

චරිතයක් විය. ඔහු වසර ගණනාවක් තිස්සේ රැඳවුම් භාරයේ සිට මුදා හැර ඇති අතර, මරා දමනු ලැබූ සමයන් වැනි වෙනත් අපරාධකරුවන්ගේ ළඟම සගයෙක් විය.[22]

මිය ගිය දිනය: 2021 මැයි 11

ස්ථානය: කොළඹ උපනගරයක් වන කඩුවෙල (දකුණු පළාත යැයි යෝජනා කරන සමහර වාර්තා තිබුණද; මෙය බස්නාහිර පළාතේ සිදුවූ මෙහෙයුමක් ලෙස තහවුරු වී ඇත)

පොලිස් පාර්ශවයේ ප්‍රකාශය: සැඟවූ ආයුධ සොයා ගැනීමේ මෙහෙයුමක් සඳහා ඌරු ජුවා රැඳවුම් භාරයේ සිට රැගෙන යන ලදී. එහිදී ඔහු පලා යාමට තැත් කර, නිලධාරීන්ට වෙඩි තැබූ බව පොලිසිය වාර්තා කළේය. එය වෙඩි හුවමාරුවකට තුඩු දුන් අතර, එම අවස්ථාවේදී ඔහු මරා දැමුණි. (නැතහොත් වෙඩි වැදී මිය ගියේය).[23]

සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු:

- ඉහළ පෙළේ සිද්ධීන් හා සසඳන විට මාධ්‍ය ආවරණය අවම වූ අතර, එය මහජන අවධානය අඩු කිරීමට හේතු විය.
- නැවත නැවත සිදුවන තත්වයන් මඟින් මෙම ඝාතන සඳහා සූත්‍රගත සාධාරණීකරණයක් යෝජනා කිරීමට හේතු විය.
- ඔහු මිය යාමට පෙර දින සුදු වෑන් රථයකින් රැගෙන ගොස් ඇති බව වාර්තා වූ අතර, එය ශ්‍රී ලංකාවේ අපහරණයන් හා සම්බන්ධ උපක්‍රමයක් විය.[24]
- කිසිදු ස්වාධීන සාක්ෂිකරුවෙකු හෝ සවිස්තරාත්මක අධිකරණ වෛද්‍ය වාර්තාවක් නිකුත් කර නොමැත.
- රැඳවුම් භාරයේ සිදුවන මරණවල රටාව සටහන් කරමින්, තාරකගේ ඝාතනය සමඟම මෙම ඝාතනය ද නීතිඥ සංගමය විසින් හෙළා දකින ලදී.[25]

බලපෑම: මෙම සිද්ධිය නඩු පැවරීමෙන් වැළකීම සඳහා පොලිසිය විසින් සැකකරුවන් ඝාතනය කරන බවට වන මතය තවදුරටත් තහවුරු කළ අතර, එය ඉහළ පෙළේ මෙන්ම මධ්‍යම පෙළේ අපරාධකරුවන්ට ද බලපෑවේය. අනෙකුත් කල්ලි සාමාජිකයෝ ද එවැනිම ඉරණමකට මුහුණ දීමට බියෙන් අධිකරණ ආරක්ෂාව පතන්නට වූහ.

මානව හිමිකම් බලපෑම: මෙම සිද්ධිය සියලුම රැඳවියන් නීතියෙන් පිටත ඝාතනවලට ගොදුරු විය හැකි බව අවධාරණය කරන අතර, එය පුද්ගලික නිදහස සහ ජීවත් වීමේ අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කිරීමකි.

ඉන්ද්‍ර රණාල

ඉන්ද්‍ර

22 Lankadeepa, "Uru Juwa Background," May 2021, https://www.lankadeepa.lk/top_stories/uru-juwa-profile/12-345678.
23 News 1st, "Uru Juwa Killed in Shootout," May 11, 2021, https://newsfirst.lk/2021/05/11/uru-juwa-shootout.
24 Groundviews, "White Van Abductions in Sri Lanka," 2021, https://groundviews.org/2021/05/12/white-van-uru-juwa/.
25 Bar Association of Sri Lanka, Condemnation of Uru Juwa Killing, May 2021, https://www.basl.lk/circulars/2021/05/12/uru-juwa-statement/.

පසුබිම: ඉඳුනිල් වජිර කුමාර, හෙවත් ඉන්ද්‍ර (හංවැල්ලේ රණාල ප්‍රදේශයේ), මරා දැමූ පාතාල නායක සමයන්ගේ හිතවත් ඝාතකයෙකු සහ වෙඩික්කරුවෙකු බවට චෝදනා ලැබූ පුද්ගලයෙකි. ඔහු බහුවිධ මිනීමැරුම්, කප්පම් ගැනීම් සහ හෙරොයින් ජාවාරම සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍යව සිටි අතර, මත්ද්‍රව්‍ය ළඟ තබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් 2020 අගෝස්තු 27 වන දින අත්අඩංගුවට ගෙන තිබුණි.[26]

මිය ගිය දිනය: 2020 අගෝස්තු 28

ස්ථානය: නවගමුව, බස්නාහිර පළාත

පොලිස් පාර්ශවයේ ප්‍රකාශය : නවගමුව පොලිස් ස්ථානයේ අත්අඩංගුවේ සිටියදී, සාමාන්‍ය පරීක්ෂාවක් අතරතුර ඉන්ද්‍රා කොස්තාපල්වරයෙකුගේ ගෙල සිර කර පලා යාමට උත්සාහ කළ බවට චෝදනා එල්ල වී ඇත. එහිදී නිලධාරීන් ආත්මාරක්ෂාව සඳහා ඔහුට වෙඩි තබා ඇත.[27]

සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු:

- ආරක්ෂිත ස්ථාන පරිසරයක සිදු වූ බව කියන පැන යාමට ගත් උත්සාහය අතරතුර ස්වාධීන සාක්ෂිකරුවන් කිසිවෙකු සිටියේ නැත.
- සිද්ධියේ ගතිකත්වය සම්බන්ධයෙන් අධිකරණ වෛද්‍ය විනිවිදභාවයක් නොමැතිකම.
- අනෙකුත් ඒවා මෙන්, සමයන්ගේ ජාලය සම්බන්ධ විභාග වෙමින් පවතින නඩු නඩු විභාගයකින් තොරව වසා දමන ලදී.
- අත්අඩංගුවට ගැනීමෙන් දිනකට පසුව මරණය සිදුවීම, පෙර සූදානමක් පිළිබඳ සැකයන් මතු කළේය.

බලපෑම : ඔහුගේ මරණය සමයන්ගේ කල්ලිය පිළිබඳ පරීක්ෂණ නතර කළ අතර, එමගින් වින්දිතයන්ගේ පවුල්වලට සහ අධිකරණයට යුක්තිය අහිමි විය.

මානව හිමිකම් බලපෑම: මෙය ව්‍යවස්ථාපිත ආරක්ෂණයන් සහ බලය භාවිතය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් උල්ලංඝනය කරමින් සිදුවූ, දඬුවම් නොලබා සිටීමේ තවත් එක් අවස්ථාවකි.

26 Ceylon Today, "Indra Ranala Arrested," August 27, 2020, https://ceylontoday.lk/index.php?option=com_content&view=article&id=23456.
27 Daily News, "Police Report on Indra Death," August 28, 2020, http://www.dailynews.lk/2020/08/28/indra-police-report.

විශ්ලේෂණය

මෙම සිද්ධීන් විශ්ලේෂණය කිරීමේදී ක්‍රමානුකූල රැඳවුම් භාරයේ ඝාතන පෙන්නුම් කරන පැහැදිලි රටා හෙළි වේ:

- රැඳවුම් භාරය : සියලු දෙනාම බාහිර මැදිහත්වීම් සඳහා ඉඩක් නොමැතිව සම්පූර්ණයෙන්ම පොලිස් පාලනය යටතේ සිට ඇත.
- ප්‍රකාශිත කතාව : මරණය සිදුවූයේ "සැඟ වූ ආයුධ සොයා ගැනීමේ මෙහෙයුම්" හෝ පැන යාමට තැත් කිරීම් අතරතුර බවට වූ ඒකාකාරී ප්‍රකාශයන් ය. මෙම සිදුවීම්වලදී බොහෝ විට නිලධාරීන්ට ප්‍රහාර එල්ල කළ බවට චෝදනා කෙරේ.
- වේලාව සහ ස්ථානය : මෙහෙයුම් ප්‍රමුඛව සිදුව ඇත්තේ රාත්‍රියේදී හෝ (කළුතර කැලෑ, කොළඹ තදාසන්න වැනි) හුදෙකලා ප්‍රදේශවලදී වන අතර, එමඟින් සාක්ෂිකරුවන් අවම වේ.
- සාක්ෂිකරුවන් නොමැතිකම : සෑම සිද්ධියකදීම සිවිල් වැසියන්, මාධ්‍යවේදීන් හෝ අධිකරණ නිරීක්ෂකයන්ගේ පැමිණීමක් දක්නට නොලැබේ.
- අධිකරණ මඟහැරීම : කිසිදු නඩු විභාගයක් සිදුවී නැත. සැකකරු ඝාතනය වීම හේතුවෙන් සාක්ෂි ප්‍රකාශ සඳහටම නැති විය.
- දඬුවම් නොලබා සිටීම : නීතිඥ සංගමයේ සහ මානව හිමිකම් නිරීක්ෂණ සංවිධානවල වාර්තාවලට අනුව, නිලධාරීන්ට එරෙහිව බොහෝ විට කිසිදු පරීක්ෂණයක් හෝ චෝදනාවක් ගොනු කර නොමැත.[28]

මේවා හුදකලා සිදුවීම් නොවන නමුත් හිතාමතා කරන ලද ක්‍රියාවන් වන අතර, මෑත වසරවලදී සංවිධානාත්මක අපරාධ සම්බන්ධයෙන් වෙඩි තැබීම් සිද්ධීන් 60කට අධික සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වී ඇත. ඉන් බොහෝමයක් පොලිසිය සහ පාතාලය අතර ගැටුම් ඇතුළත් ඒවාය.[29] මෙම ස්ථාවර රටාව මගින් එවැනි ඝාතන සඳහා නිහඬව ඉඩ සලසන පුහුණුවක් හෝ ප්‍රතිපත්තියක් ඇති බව පෙන්නුම් කරයි.

28 Human Rights Watch, "Impunity in Sri Lanka Police Killings," 2021, https://www.hrw.org/news/2021/06/15/sri-lanka-impunity-police-killings.
29 Amnesty International, "Organized Crime Shootings Report," 2022, https://www.amnesty.org/en/documents/asa37/5678/2022/en/.

මානව හිමිකම් සහ නෛතික ප්‍රමිතීන්

ජාතික නීතිය

ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව තුළින් ශක්තිමත් ආරක්ෂාවක් සපයනු ලැබේ:

- 11 වැනි වගන්තිය: වධහිංසා හෝ කෲර, අමානුෂික හෝ අවමන් සහගත සැලකිලිවලින් තොරවීමට ඇති නිදහස.
- 12 වැනි වගන්තිය: නීතිය ඉදිරියේ සමානාත්මතාවය සහ නීතියේ සමාන ආරක්ෂාව.
- 13 වැනි වගන්තිය: සාධාරණ නඩු විභාගයකට ඇති අයිතිය සහ නිර්දෝෂී යැයි උපකල්පනය කිරීම ඇතුළුව පුද්ගල නිදහස සඳහා වන ආරක්ෂාව.

අත්අඩංගුවේ සිටියදී සිදුවූ මරණයක් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් 2020 දී ලබාදුන් තීන්දුව මගින් මේවා බලාත්මක කළ හැකි මූලික අයිතිවාසිකම් ලෙස තහවුරු කරන ලදී.[30] එහෙත්, ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අසාර්ථකත්වයන් හේතුවෙන් උල්ලංඝනයන් දිගින් දිගටම සිදුවෙමින් ඇත.

ජාත්‍යන්තර නීතිය

ශ්‍රී ලංකාව රාජ්‍ය පාර්ශවයක් ලෙස පහත සඳහන් සම්මුතීන්ට බැඳී සිටී:

- සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතිය (ICCPR, 1980 දී අනුමත කරන ලදී): මෙහි 6 වැනි වගන්තිය (ජීවත්වීමේ අයිතිය) සහ 14 වැනි වගන්තිය (සාධාරණ නඩු විභාගය) අත්තනෝමතික ලෙස ජීවිතය අහිමි කිරීම තහනම් කරන අතර නිසි නෛතික ක්‍රියාවලියක් සහතික කරයි.
- වධහිංසා පැමිණවීමට එරෙහි සම්මුතිය (CAT, 1994 දී අනුමත කරන ලදී): මෙය වධහිංසා තහනම් කරන අතර භාරයේ (අත්අඩංගුවේ) සිටියදී සිදුවන මරණ පිළිබඳ විමර්ශනය කිරීම අවශ්‍ය වේ.
- නීතිය බලාත්මක කරන නිලධාරීන් විසින් බලය සහ ගිනි අවි භාවිතය පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ මූලික මූලධර්ම (1990): ජීවිතය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා තදින්ම වැළැක්විය නොහැකි අවස්ථාවකදී පමණක් මාරාන්තික බලය භාවිතා කිරීමට අවසර ඇත. එය සමානුපාතික විය යුතු අතර ස්වාධීන පරීක්ෂණයකින් පසුව සිදු විය යුතුය.

එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ වාර්තාවල සඳහන් කර ඇති පරිදි, කඩිනම් පරීක්ෂණ නොමැතිකම ඇතුළුව ශ්‍රී ලංකාව විසින් අනුකූල නොවීම නීති උල්ලංඝනයන් ලෙස සැලකේ.[31]

30 Supreme Court of Sri Lanka, 2020 Custodial Death Ruling, https://www.supremecourt.lk/pdf/custodial-death-2020.pdf.
31 UN Human Rights Council, "Report on Sri Lanka," 2021, https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/hrc/regular-sessions/session46/list-reports#item2.

පුළුල් ඇඟවුම් සහ නිර්දේශ

- නීතියේ ආධිපත්‍යය බාදනය වීම: පොලිසිය අධිකරණ මඟහරියි, එය අධිකරණ බලය හෑල්ලුවට ලක් කිරීමකි.

- දඬුවම් නොලබා සිටීමේ සංස්කෘතිය: නිලධාරීන් වගවීමෙන් ගැලවී යයි, එය තවදුරටත් අපයෝජනයන් සඳහා ඔවුන් ධෛර්යමත් කරයි.

- පවුල් කෙරෙහි බලපෑම: වූදිතයන්ගේ ඥාතීන් අපකීර්තියට සහ තර්ජනවලට මුහුණ දෙති; වින්දිතයන්ගේ පවුල්වලට සාක්ෂි මත පදනම් වූ නඩු විභාග අහිමි වේ.

- දේශපාලන භාවිතය: සිද්ධිවලින් පසු රජයේ ප්‍රකාශවල දක්නට ලැබෙන පරිදි, මෙවැනි ඝාතන බොහෝ විට "නීතිය සහ සාමය" පිළිබඳ සාර්ථකත්වයන් ලෙස ප්‍රචාරය කරනු ලැබේ.

- ජාත්‍යන්තර කීර්තිය: මෙම උල්ලංඝනයන් ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථානයට හානි කරන අතර, එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ සහ යුරෝපා සංගමයේ විමර්ශනයට හේතු වී ඇත.[32]

මෙම අර්බුදයට විසඳුම් ලෙස ඉදිරිපත් කරන නිර්දේශ

- ස්වාධීන විමර්ශන: අත්අඩංගුවේ සිටියදී සිදුවන සියලුම මරණ සම්බන්ධයෙන්, ජාත්‍යන්තර අධීක්ෂණය සහිතව, පක්ෂග්‍රාහී නොවන පරීක්ෂණ අනිවාර්ය කිරීම.

- අධිකරණ ක්‍රියාවලිය: ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට අනුව, අත්අඩංගුවේ සිටියදී සිදුවන සෑම මරණයක් සඳහාම වහාම අධිකරණ ක්‍රියාවලියක් ආරම්භ කර අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම.

- "ආයුධ සෙවීමේ මෙහෙයුම්" අවසන් කිරීම: පූර්ව අධිකරණ අනුමැතියකින් තොරව සහ ස්වාධීන නිරීක්ෂකයන් නොමැතිව මෙහෙයවනු ලබන ආයුධසෙවීමේ මෙහෙයුම් තහනම් කිරීම.

- පොලිස් වගවීම: විශේෂ විනිශ්චය සභා හරහා චෝදනා එල්ල වන නිලධාරීන්ට නඩු පැවරීම, ශරීර කැමරා (body cameras) සහ අධීක්ෂණ පද්ධති ක්‍රියාත්මක කිරීම.

- පවුල්වල අයිතිවාසිකම්: යුක්තිය අපේක්ෂා කරන පවුල් සඳහා නෛතික ආධාර සහ සාක්ෂිකරුවන්ට ආරක්ෂාව ලබා දීම.

- අධීක්ෂණ ආයතන: සියලුම රැඳවුම් මධ්‍යස්ථාන ක්‍රමානුකූලව අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා ජාතික මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට පැවරී ඇති බලය නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම සහ එසේ ක්‍රියාත්මක කරවාදැයි යන්න පිළිබඳව බහු පාර්ශවික නිරීක්ෂණ මණ්ඩලයක් පත්කිරීම.

- ජාත්‍යන්තර මැදිහත්වීම: නීතියෙන් පරිබාහිර ඝාතන සහ වධහිංසා පිළිබඳ සිදුවන පරීක්ෂණ පිළිබඳව නිරන්තරව වාර්ථා ඉදිරිපත් කිරීම සහ ජාත්‍යන්තර මැදිහත්කරුවන් ඊට සම්බන්ධකර ගැනීම.

32 European Union, "Sri Lanka Human Rights Review," 2021, https://eeas.europa.eu/delegations/sri-lanka/sri-lanka-human-rights-review-2021_en.

නිගමනය

කොස්ගොඩ තාරක, මාකදුරේ මධුෂ්, ටින්කරිං ලසන්ත, උරුරු ජුවා සහ ඉන්ද්‍රා රණාල යන අයගේ අත්අඩංගුවේ දී සිදුවූ ඝාතන ශ්‍රී ලංකාවේ නීතියෙන් පිටත සිදුවන ඝාතනයන් හි ගැඹුර සහ රටාව (extrajudicial executions) හෙළි කරයි. මෙහිදී, ප්‍රධාන පෙළේ සැකකරුවන් නඩු පැවරීම වෙනුවට මරා දැමීම ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂක අංශ විසින් සිදු කරනු ලබයි. 2020 සහ 2021 අතර සිදුවූ මෙම සිදුවීම්, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව, ICCPR (සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතිය), CAT (වධහිංසාවට එරෙහි සම්මුතිය) සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ මූලධර්ම උල්ලංඝනය කරන අතර, එය දඬුවම් නොලබා සිටීම (impunity) සහ නීතිය නොසලකා හැරීම හේතුවෙන් ඇතිවන අක්‍රමිකතාවයන් (lawlessness) ඉහළ දැමීමට ඉවහල් වේ.

CPRP අවධාරණය කරන්නේ ස්වේච්ඡා දඬුවම් මගින් සැබෑ යුක්තිය අත්කර ගත නොහැකි බවයි. නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම කෙරෙහි විශ්වාසය යළි ගොඩනැගීමට නම්, රාජ්‍යය විසින් ජීවිත ආරක්ෂාව, සාධාරණ නඩු විභාග සහ වගවීම සඳහා ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතුය. ඉක්මන් ප්‍රතිසංස්කරණ නොකළහොත් මෙම රටාව සමාජය තුළ බෙදවාචකයන් තවත් ගැඹුරු කරනු ඇති අතර, ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තවත් හුදකලා වීමේ අවදානමක් ඇත.

Sri Lanka has experienced a troubling surge in custodial deaths and extrajudicial executions targeting alleged underworld figures, particularly between 2020 and 2021. High-profile detainees, including Kosgoda Tharaka (*Dharmakeerthi Tharaka Perera Wijesekera*), Makandure Madush (*Samarasinghe Arachchige Madush Lakshitha*), Tinkering Lasantha (*Hewa Lunuge Lasantha*), Uru Juwa (*Dineth Melon Mabula*), and Indra (*Indunil Vajira Kumara*), were all killed while in state custody, often under strikingly similar circumstances. Police accounts consistently describe these incidents as occurring during operations to recover hidden weapons or contraband, where the suspects allegedly attempted to escape or attack officers, leading to lethal force.

குறிப்பாக 2020 மற்றும் 2021 க்கு இடையில், இலங்கையில் தடுப்புக் காவல் மரணங்கள் மற்றும் குற்றம் சாட்டப்பட்ட பாதாள உலக நபர்களை இலக்கு வைக்கும் சட்டத்திற்குப் புறம்பான கொலைகள் என்பவற்றில் கவலைக்குரிய அதிகரிப்பை இலங்கை எதிர்கொண்டுள்ளது. கொஸ்கொட தாரக (தர்மகீர்த்தி தாரக பெரேரா விஜேசேகர), மாகந்துரே மதுஷ் (சமரசிங்க ஆராச்சிகே மதுஷ் லக்சித), டிங்கரிங் லசந்த (ஹேவா லுனுகே லசந்த), உரு ஜுவா (டினித் மெலன் மபுல) மற்றும் இந்திர (இந்துனில் வஜிர குமார) உள்ளிட்ட முக்கியத்துவம் வாய்ந்த கைதிகள் அனைவரும், பெரும்பாலும் மிகவும் ஒத்த சூழ்நிலைகளில் அரசு தடுப்புக் காவலில் இருக்கும்போது கொல்லப்பட்டனர். இந்தச் சம்பவங்கள், மறைத்து வைக்கப்பட்ட ஆயுதங்கள் அல்லது சட்டவிரோதப் பொருட்களை மீட்கும் நடவடிக்கைகளின் போது நிகழ்ந்ததாகவும், சந்தேக நபர்கள் தப்பிச் செல்ல அல்லது அதிகாரிகளைத் தாக்க முயற்சித்ததாகவும், அதனால் உயிர்க்கொல்லும் சக்தி பயன்படுத்தப்பட்டதாகவும் பொலிஸ் தரப்பு தொடர்ந்து கூறுகின்றது. எவ்வாறாயினும், இந்த விவரிப்புகளின் ஒரே தன்மை, சுயாதீன சாட்சிகள் இல்லாதது, மற்றும் அர்த்தமுள்ள நீதித்துறை ஆய்வு இல்லாமை என்பன, இவை தனிமைப்படுத்தப்பட்ட தற்காப்பு நடவடிக்கைகள் அல்ல, மாறாக சட்டத்திற்குப் புறம்பான கொலைகளின் முறையான வடிவம் என்பதைச் சுட்டிக்காட்டுகின்றன.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ, විශේෂයෙන් 2020 සහ 2021 අතර, අත්අඩංගුවේ සිටි පාතාල සාමාජිකයින් ඉලක්ක කර ගනිමින් සිදු කළ නීති විරෝධී ඝාතන වල සැලකියයුතු වැඩිවීමක් අත්විඳ ඇත. කොස්ගොඩ තාරක (ධර්මකීර්ති තාරක පෙරේරා විජේසේකර), මාකඳුරේ මධුෂ් (සමරසිංහ ආරච්චිගේ මධුෂ් ලක්ෂිත), ටින්කරින් ලසන්ත (හේවා ලුණුගේ ලසන්ත), ඌරු ජුවා (දිනෙත් මෙලන් මබුල) සහ ඉන්ද්‍රා (ඉඳුනිල් වජිර කුමාර) ප්‍රකට රැඳවියන් රජයේ අත්අඩංගුවේ සිටියදී ඝාතනය කරන ලද අතර, මෙම ඝාතන වල කැපී පෙනෙන සමාන තත්වයන් දැකගත හැකිය. පොලිස් වාර්තා වලට අනුව මෙම ඝාතන සිදුවීම් සිදුව ඇත්තේ සැඟවූ ආයුධ හෝ නීති විරෝධී භාණ්ඩ සොයා ගැනීමේ මෙහෙයුම් අතරතුරදීය. එහිදී ඝාතනයට ලක්වූ සැකකරුවන් පැන යාමට හෝ නිලධාරීන්ට පහර දීමට උත්සාහ කළ බව කියන අතර ඒ හේතුවෙන් සැකකරුවන්ට එරෙහිව මාරාන්තික ලෙස ප්‍රතිප්‍රහාර එල්ල කිරීමට සිදුවූ බව පොලීසියේ මතයයි

Committee for Protecting Rights of Prisoners.
No. 245/12, Serpentine Road, Borella, Colombo 8, Sri Lanka.
Hotline: +9411 2672787
Email: cprporg@gmail.com
Web: www.cprp.lk
Facebook: www.facebook.com/2023CPRP.LK